

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apert nedėdientų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Viešų Salių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 221. TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, Rugs. (Sept.) 15 d., 1923. Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

ISPANIJOS KARININKŲ FAŠISTŲ MANIFESTAS PRIEŠ KOMUNISTUS

Bus Užimti Visi Revoliucinių Darb. Organizacijų Centrai

Fašistai Sukilėliai Kaltina Augstuosius Valdininkus už Karinius Ispanų Pralaimėjimus Morokkoj.

Ispanijos fašistiniai karininkai jau faktinai turi visą šalį savo rankose. Karininkų revoliucijos galva, Barcelonos kapitonas generolas Primo Rivera, išleido savo manifestą. Sako, šios revoliucijos tikslas yra pašalinti "moraliai" supuvusius ministrus bei kitus valdininkus; sumažinti valdininkų ekačių, kuriu daugelis buvo visiškai bereikalingi; paversti tuos ministrus ir kitus augstuosius valdininkus, iš kurių apsilėidimo Ispanija turėjo pralaimėti visa eilė mūšių su Morokko sukilėliais prieš Ispanų valdžią; mubausti amunicijos ir ginklų fabrikantus ir rūpintojus, kurie laiku nepristatė ginklų bei amunicijos Ispanų kariuomenei Morokkoj; nuslopinti revoliucinių komunistų veikimą Ispanijoj.

Karininkai norėdami partraukti darbininkus į savo pusę, žada jiems įvairių reformų delei palengvinimo darbo žmonėms būvio.

Kampanija prieš Revoliucinius Darbininkus. Karininkų vyriausybė, toliau, skelbia užimsianti centrus komunistų ir kitų revoliucinių darbininkų organizacijų; taip pat kalėjimus, bankus, elektros stotis ir gelžkelius.

Paryžiaus spauda prilygina šią Ispanijos karininkų revoliuciją prie Italijos fašistų revoliucijos, o Primo Rivera — prie Mussolini'o.

Pasitraukė Du Ministeriai. Spiriami karininku sukilėliu, atsistatydino du ministeriai: užsienio reikalų ministras Santiaago Alha ir darbo ministras Felix Arminan.

Pamatinė Revoliucijos Priežastis. Sukilėliai vėl itūže prieš karą ministrą Kaltina, kad tai iš jo priežasties Ispanų armija buvo nuolat sumušama kovoje su Morokkos maištininkais. Ispanų karininkai nenasisiekimai Morokkoj faktinai ir sudaro tiesiogine priežastis, iš kurios kilo dabartinė karininkų revoliucija. Vėdinu Morokkos kompanijos nebatenkinai ir kareiviai ir oficialiai.

Karininkai betgi gerai atsiliepią apie ministrų pirminkina Alhucemas'a ir vidaus reikalų ministrą, kuni-raikšti Almodovar'a.

Sumokėta \$1,300,000, kad Pamatyt Dempsey-Firpo Kumščiakova

\$400,000 Sudėta Laižybom. Polo Grounds, N. Y. — Parduota 85,000 bilietų (tikėti) del Dempsey'o ir Firpo kumščiakovos. Iš viso už bilietus sumokėta apie \$1,300,000. Dempsey — amerikonas, Firpo — argentinietis.

Padaryta daugybė laižybų, kätaras laimės kovą. Suma žinomų laižybų siekia \$400,000. Tris ar keturis syk yra daugiau laižybinių, kurie dėjo pinigų už Dempsey' negu už Firpo.

Kumščiakovos rengėjai anlygo išmokėti Dempsey'ui \$600,000, Firpo'ui — \$160,000. Bilietų kaina nuo \$3.30 iki \$27.50.

Dempsey'o Palvinimas su Firpo. Dempsev sveria 190 svarų; yra 28 metų amžiaus, 6 metų ir pusantro colio aukščio. Rankos virš alkūnės 15 colių storio, kaklas 17 colių, krūtinė 41 colio (išpušta 44 colių ir pusė), per juosmenį 28 coliai ir pusė, blauzdos 16 coliu.

Firpo sveria 214 svarų; yra 26 metų amžiaus, 6 metų ir 2 colių ir pusės aukščio, rankos virš alkūnės 13 colių.

Šį nedėdientį, rugs. 16 d., įvyks New Yorke konferencija delei ikurimo vietinio skyriaus Federuotos Farmėrių-Darbo Partijos, Labor

Doleris — 145,000,000 Markių

New Yorke National City Bankas uždarė savo skyrių vokiškų markių. Markės per paskutines 7 dienas nupuolė nuo 42,000,000 markių už dolerį iki 145,000,000 markių už dolerį. Įvairūs bankininkai sako, kad markė liko bevertės. O pernai rugs. 13 d. doleris dar buvo 1,500 markių.

Vokietijos valdžia net pati jau nežino, kiek išleista popierinių markių. Jas spausdina ne tik šalies valdžia, bet ir atskiri miestai.

Graikas Milionierius Davė \$2,150,000 del Atlyginimo Italiam

Paryžius. — Žinomas Graikų-Anglų turėcius Zacharovas davė Graikijos valdžiai \$2,150,000 užmokėti sumą, kurios Italija reikalavo iš Graikų už nužudymą sieninės Italu komisijos ties Janina, Albanijos pasienyje. Jo dovana tuo tikslu esanti padėta į vieną Šveicarijos banką.

Japonų Apdraudus Kompanijos Išmoka už Sunaikintus Namus

Tokio. — Japonijos draudimo (insurance) kompanijos jau pradėjo mokėti už sugriuvusius bei sudegusius namus per žemės drebėjimą. Iš viso turėsiandios išmokėti \$900,000,000. — Žinoma, ne visi sunaikinti namai buvo apdrausti. Kitai, draudimo kompanijos turėtų daugiau išmokėti.

ANGLAI TYKO UZVALDYTI LENKIJOS FINANSUS.

Varšuvoj atsidarė Anglų Lenku Bankas su \$1,250,000 kapitalo. Didžiumą banko direktorių sudaro anglai.

16 Metų Vaikas Nuteistas Visam Amžiui Kalėjimo už Žmogžudystę

Lancaster, Ohio. — Frederick Mills, 16 metų berniukas, celežia užmušė John'ą Karshner'į. Už tai nuteistas visam amžiui kalėjimo. Ramiukas buvo mokinys vietinės praeplaudos mokyklos, kurioi mokinama įvairiu amatu bei darbu. Karshner'is buvo vištu skyriaus vedėias mokykloje.

N. Y. KONFERENCIJA IKURIMUI FEDERUOTOS FARMERIŲ-DARBO PARTIJOS

Dalyvaus ir Lietuvių Organizacijos. Temple, 243 E. 84th St. Pradžia 2 val. po pietų. Konferencijoj dalyvaus ir delegatai lietuvių darbininkų organizacijų: Piliėčių Klubo, Darbininkų Partijos lietuvių kuopų, ALDDL, LMPS ir kitų.

LIETUVOS ŽINIOS

24 Griekai Didieji Viename Kauno laikrašty telpa surašas tų didžiųjų griekų, del kurių amerikiečiai nenori apsigyventi Lietuvoj. Pasirodo, kad Lietuvoj viešpatauja:

- 1) Chamizmas; 2) Kysių emimas; 3) Netobulumas viešų istaigų; 4) Tinginystė; 5) Plėšimas nepakeliamu mokesčiu; 6) Favoritizmas; 7) Istvirkimas; 8) Trukdymas visokių sumanymų; 9) Stoka valstybinio susipratimo; 10) Stoka iniciatyvos prekyboje ir pramonėje; 11) Banditizmas; 12) Stoka būdu susisiekimo; 13) Partysviškumas; 14) Godumas; 15) Stoka kredito ir pinigų; 16) Palinkimas spekuliacijon; 17) Žiaurumas; 18) Netolerancia; 19) Žmonių tamsumas; 20) Kuriu itaką; 21) Stoka bendros minties viešame gyvenime; 22) Stoka pažangumo; 23) Kludymas visokių pradėjimų; 24) Girtuoklystė.

Gyventojų Surašymas.

Pirmasis visuotinas Lietuvos gyventojų surašymas turės prasidėti š. m. rugs. 11 d. sulyg tam tikro plano, kurio Lietuvos teritorija padalinta į 24 surašymo (20 apskričių ir 4 miestai) apskričių teisėmis: Kaunas, Šiauliai, Panevėžys ir Ukmergė) punktus. Vienok į tą "planą" neįtrauktas Klaipėdos Kraštas, ir kyła klausimas, jei surašymas pretenduoja vadintis visuotinu, tai kodėl be Klaipėdos Krašto? Tikslas, kurį nori pasiekti surašymas — jo visuotinumas — pavyks tik įterpus Klaipėdos Kraštą.

Gaisras.

Dotnava, Kedainių apskr. — Rugs. 11 d. rytą netoli Valučių kaimo nuo išmestų po išėmimo bičių korių žarijų užsidedę ūkininko Minkevičiaus klėtis, o vėliau ir artimesnieji trobėsiai. Kadangi tą dieną būta smarkaus vėjo ir žmonės laukuose piovė rugius, tai kol iš miesto spėjo atbėgti gaisrininkai ir apylinkės gyventojai, ugnis išplėtė ant kaimyninių trobėsijų ir veiknieko, išskyrus gyvulius, nebuvo galimybės iš ugnies beišgelbėti. Viso sudegė 8 (visų trijų brolių Minkevičių) trobėsiai ir visas jų turτας, net ir maistas; liko tik ką ant savęs turėjo. Trobėsiai buvo apdrausti valstybinėj draudimo istaigoj.

Orlaivininkas Padarė 250 Mylių per Valandą

Mineola, L. I., N. Y. — Laivyno orlaivininkas, oficerius H. J. Brow, skrido 250 mylių smarkumu per valandą. Joks dar kitas pasaulj orlaivininkas nei paukštis iki šiol neskrido tokiu greičiu.

KURIEM GALAM YRA TAUTŲ LYGA?

Tokj klausimą statė atstovai įvairių mažesnių valstybių Ženevoj posėdyj Tautų Lygos Tarybos. Svedijos atstovas "socialistas" Branting'as pareiškė, jog Tautų Lyga neatsako tikslam, kuriu buvo įkurta; kad ji nepajėgia sutaisyti besivaidijancias valstybes. Kad Tautų Lyga neturi jokios tikros galios, tai, girdi, pasirodė vpač dabar, kivirčiuose tarp Italijos ir Graikijos. Italai nesiskaito su Tautu Lyga savo dalykuose su Graikija, ir Lyga neturi nei galios nei dramos, kad priverst Italus su jaia skaitytis. — Ponas Branting'as turėtų žinoti, jog načiu Lygos nariu reikalai priešinei, o dažnai ir nesutaikomi; todėl, pav., Anglija balaiko viena muse, o Francūzija — kita kad ir dabartinčiuose Italu-Graikų kivirčiuose.

Naujasis Amerikos Orlaivis Gali Vežti 20 Tonų

Washingtonas. — Naujasis Amerikos laivyno baluininis orlaivis, diržablis ZR-1, gali lengvai gabenti 20 tonu prekių, sako admiralas Moffett. Trumpu laiku jis galės būti naudojamas gabenimui pašto siuntinių iš Amerikos į Europą ir atgal. Moffett tvirtina, kad nukristi tam orlaiviui į Europą užteks 24 valandų.

Chicago's Spaustuviu Darbininku Kova

Chicago. — Snaudos darbu unijiniam darbininkam buvo mokama \$50.80 už 44 valandų darbo savaitę. Jie pareikalavo pridėti \$5 savaitėi ir sutrumpinti darbo laiką iki 40 valandų. Darbdaviai siūlo pridėti \$2.60; apie darbo savaitės sutrumpinimą nė girdėti nenori. Eina derybos darbininkų atstovų su darbdaviais.

Londonas prieš Trumpaplaukes Merginas.

Londonas. — Įvairios sankrovos, ofisai ir ligoninės isakė kirptais plaukais merginom tarnautojom užsiaurinti niankus, o kad ne, tai bus atstatytos.

ANGLISKAS DARBININKU PARTIJOS DIENRASTIS PRIEŠ KAPITALISTINIUS MUILO BURBULUS

Joel Shoemaker, pirmininkas Washingtono valstijos Federuotos Farmėrių-Darbo Partijos, rašo: "Sumanymas ikurti "Worker's Daily" (Darbininku Partijos dienraštį anglų kalba) yra žingsnis į teisingą pusę. Jis turėtų pavalandą. Aš, iš savo pusės, žadu — dėsniu visas pastangas, kad sumanymas pavykty.

LENKIJOS PONAI IR KUNIGAI NORI KARALIAUS

Varšuvoj įvyko slapta suvažiavimas Lenkijos monarchistų, šalininkų ikurimo karaliaus valdžios. Be kitų, dalyvavo kunigaikščiai Liubomirskiai, Radzivilai ir Potockiai, įvairūs augšti dvasiškiai, fašistų vadai ir atstovai generolo Hallerio, kurs yra galva Lenkų armijos generalio štabo.

Auga Komunistų Judėjimas Pasaulj, Sako Radekas

Kiek Turi Narių Įvairių Šalių Komunistų Partijos. Kopenhagen. — Dany laikraštis "Politiken" išspausdino savo korespondento pasikalbėjimą su Radeku apie komunistų judėjimą. Radekas, vienas iš vyriausių vadų Komunistų Internacionalo, pažymi, jog komunistu judėjimas pasaulj abelnai auga.

"Rusioj. — sako jis, — yra 500,000 komunistu. Finlioj komunistai turi 20 savo atstovų šalies seime; komunistai faktinai vadauja Finlioj darbininkų organizacijom. (Turime pastebėti, jog nuo šio pasikalbėjimo su Radeku buvo areštuoti visi komunistų atstovai Finlioj seime.) Lenkioj komunistai laimėjo stambia pergalę per paskutinius rinkimus. Českoslovakioj skaitoma komunistų iki 250,000. Didžiuma Norvegijos proletariato yra komunistinė. Českoslovakioj per paskutinius rinkimus komunistų kandidatai gavo 44% visų darbininku balsu. Francūzijoje yra 80,000 komunistu, o jų centro organas "L'Humanite" turi 200,000 skaitytojų; tuo tarpu socialistinė Francūzų spauda turi tik 8,000 skaitytojų. Vokiečių Komunistų Partija turi 300,000 nariu.

"Bulgarijoj darbininkų partijai vadovauja komunistai. Italijos Komunistų Partija turi 50,000 nariu. Anglijoj yra tik 5,000 organizuotu komunistu, bet jų intaka parlamente didelė.

"Junetinėse Valstiose Komunistų Partija tebestovi savo vystymosi laisbny, o Pietu Amerikoj jinai plėtojasi nepaprastu spartumu."

Rusija Reikalauja Panaikinti Kontr-revoliucines Karines Rusų Organizacijas Bulgarijoj.

Ryga — Sovietų Rusija pasiuntė Bulgarijai reikalavimą, kad išvytų iš Bulgarijos rusu kontr-revoliucioniekių štabą, uždarytų kontr-revoliucines jų karines mokyklas ir uždraustų jų karines organizacijas, atkreiptas prieš Sovietų Rusiją.

Washingtonas. — Prezidentas Coolidge širdingai ačiuoja Pensylvanijos gubernatoriui Pinchot'ui, kad šis sutaikė ketisios anglies kasyklų darbininkus su kompanijom.

Kolumbui atrasti Amerikos lešavo tik \$7.250.

AMERIKOS PRADINIŲ MOKYKLŲ MOKINIAI PER METUS PASIDEDA Į BANKAS \$9 500,000.

Londonas. — Pasklido gandai, būk užmuštas Ispanijos karalius Alfonso. Trūksta patvirtinimo.

Kiek Lėšuoja Merginai Apsirengti

New Yorkas. — Valdyba Camp Fire Girls (militarinės merginų organizacijos) apskaito, būk merginai užtenka metam drabužių už \$210.

4 d. Rugs. 1923
ROGOS!
retus laiko liko...
Parduodame...
AIVAKORTES...
LIETUVA IR...
LIETUVOS...
učiame pinigų...
as ir doviernatė...
urance nuo ugri...
s dirbamoms...
etų...
jaukas pas...
ir M. Kazlauskas...
BROOKLYN, N. Y.
Greenpoint 6812
A. PETRIKA...
TUUVIS DENTISTAS...
9 Bedford Ave...
Camp No. 4th St...
BROOKLYN, N. Y.
Valandost...
10 val. ryto iki 12 val...
po piet iki 8 val. vak...
Greenpoint 2861
LEVANDAUSKAS...
ABORIUS...
BERRY STREET...
BROOKLYN, N. Y.
R. C. K. CHERRY'S...
JETUVIS DENTISTAS...
W. 22nd ir So. Leavitt...
CHICAGO, ILL.
Telefonas: Canal 6222...
Indos: nuo 2 iki 8 P...
atomis nuo 10 A. M. iki...
A. Nedėliomis pagal...
ne Main 9759...
UVIS FOTOGRAFA...
ALORIS...
tografuoja...
alevoja vi...
paveikalus...
nis spal...
Atnaujina...
ir krajavus...
ro su ame...
kais. Dar...
leka gerai...
ai...
itės šiuo adresu:
JONAS STOKES...
idge St., C. Brooklyn...
KAL: Vyrams...
e...
unktyti Pas Mus...
čevyrius pas mus...
eka mūsų kontin...
nt viandos.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoje—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei—\$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

KAPITULIACIJA

Vokietijos buržuazija iškėlė baltą vėluoką. Revoliucijai judėjimas namie pasiekė tokio laipsnio, kad vilkinti foliau pasidarė labai pavojinga. "Vėly su francūzų, o ne su revoliucija"—tai toks Stresemann'o obalsis, toks buvo ir Cuno obalsis. Stresemann'o darbas nėra sunkus. Jam tik reikia mokėt lošti ant scenos ir skęsti oratorijose. Tikrasai gešeftas varomas užu scenos. Už scenos, prie uždarųjų durų, jau seniai tariasi Stinnes ir Thyssen, Loucheris ir Schneideris, Creuzot ir Kruppas. Kad suprasti diplomatiją, reikia suprasti dabartinį biznį. O biznis yra toks: jau seniai Stinnes yra partneris francūzų kapitalo. Jisai turi ryšių su visa eile stambiųjų Paryžiaus bankų. Didžiuosiuose Kruppo konsernuose žymi dalis akcijų (šerų) jau pakliuvo į francūzų rankas (de Vendelle). Stinnes, sykiu su francūzų Creuzot, nori pačiam ir savo rankas Austrijos pramonę. Juodu veikia bendrai ir, iš dalies, juodu jau atsiekė savo tikslo. Lenkijos audimo ir verpimo pramonėje Stinnes ir francūzai kapitalistai jau seniai veikia išvien.

Tuo būdu, bendradarbiavimas vokiečių ir francūzų kapitalistų internacionalę plotinėj yra jau įvykęs faktas. Ko nori Stresemann'o valdžia ir su kuo, be abejonės, sutiks Francija, tai to, kad Francijos Comite des Forges (plieno trustas) ir didieji Vokiečių pramonės magnatai sudarytų bendrą frontą. Tuomet bus galima pачiupt už sprando darbininkus. Juk Stinnes jau sublivė savo laikraščiuose, kad reikia gražinti 10 valandų darbo dieną. Tą patį sako ir Stresemann'as savo straipsny pereinio nedėldienio "World'e".

Stresemann'as žada užstatyti ne tik valstybinius, bet ir privačius turtus, kaipo garantiją, kad Versalės skolos bus išmokėtos. To žingsnio jisai nedarė, nepasitaręs su kapitalistais. Praktikoje tai reiškia, kad dalis šerų (gal net arti pusės) bus pavesta Francijai ir kitiems tautininkams. Tuomet ir susidarytų tasai bendras frontas franco-vokiečių kapitalistų frontas, kurio pradžia jau yra.

Bet kodėl gi Poincare dar vis purtosi ir nenori tiesioginių derybų su Vokietija? Juk Vokietija jau išsižada pasyvės kovos Ruhr'e, ji išleidžia į savo industriją francūzus, nors dar ne kaipo bosus, bet kaipo dalininkus. Francija nori Ruhr'o. Ji nori ant visuomet užsitikrint sau kontrolę anglies ir geležies. Štai kodėl į Stresemann'o prašymą duot žodį kad už Vokietijos nusileidimus Francija nepasilaikys Ruhr'o, to žodžio Poincare neduoda. Poincare žino, kad visus triopus jisai laiko savo rankose, o Stresemann'as jokių triupų neturi. Vienintėliu Vokietijos triupu galėtų būti revoliucija ir vienybė su Rusija. Bet šiame punkte Stresemann'ai ir Stinnes'ai sutinka su francūzais, ne su Vokietijos liaudim.

Dabartinė fazė vokiečių-francūzų santykių veda prie ložiško galo. Vokiečių buržuazija kapituliuoja prieš Franciją. Ji savo tautą "liuosuoja", parduodama ją Francijai ir reakcijai.

Jeigu tas andelis įvyks, jeigu šiūomi laiku Vokietijoje nesusras užtenkamai revoliucinių spēku, kad pažeboti ir Vokietijos ir Francijos reakcionierius, tai buržuazijai valdžia gali pasilaikyti ilgesniam laikui, gali susidaryti tūlam laikui šiokia-tokia politinė lygsvara.

Dabartinė revoliucija Ispanijoje nėra jokia revoliucija. Tai yra oficerių sukilimas prieš dabartinį ministerių kabinetą, kuris nemokėjęs vesti karo Morokkoje. Ispanija, iki ausų, įsiklampojo Morokkoje. Karo su arabais ji nelaimės. Jeigu "sukilėliai" laimėtų, o laimėję panorėtų toliau vesti karą, tai jie pradėtų taip, kaip ir dabartiniai ministriai.

Ispanijoje, del avantiūros Morokkoje, eina gilus žmonių brudėjimas. Jau ne kartą buvo sukilė ir kareiviai. "Sukilėliai" rodo savo prisirišimo prie karaliaus Alfonso. Tai yra didelis reakcionierius ir dar didesnis žioplis. Morokkos avantiūrą jisai remia vardan "tautinio unaro".

Lietuvos klerikalai pradėjo smarkią agitaciją už priverstiną dėstyją vidurinės Lietuvos mokyklose lotynų ir graikų kalbą. Jiems išrodo, kad tas senoviškas raugas suteiksias mokinių protai daug daugiau medžiagos, negu matematika, ar naujovinės kalbos.

APŽVALGA

KENO JIE PRIETELIAI?

A. C. W. of A. lietuvių skyrių organas "Darbas" pradėjo kritikuoti "Telegramą" už tai, kad jis stoja už streiklaūzius. Žinoma, tai bjaurus darbas stoti už streiklaūzius ir todėl mes nieko nesakytume už tą kritiką. Bet dalykas ve kame: tą laikraštपालाई redaguoja Latūkis, kuris buvo aidoblistu, anarchistu, socialistu ir kitokių "istu", pakol priėjo prie savo tikrojo paskaulkimo — prie tautininko-atgaleivio ir streiklaūzių advokato. Kiti "Telegramo" šūlai irgi socialistai, būvisiej "Naujienu" rėmėjai. Laukio ir kitų paskutinis etapas buvo socialistai ir "Naujienu", nes is "Naujienu" štabo jie tiesiai, nesvyruodami, nesiblaškydami atsidūrė atgaleivių tautininkų abaze ir ten dabar tupi. Vienok "Darbo" redaktorius p. Poška, kritikuodamas "Telegramą", nei puse lūpu neprisimena, kad ten tupi jo ir "Naujienu" prieteliai, o sako, būk tai esa Jamonto prieteliai.

Jeigu sakyti, kad Laukis, A. Liutkus ir kiti yra Jamonto prieteliai, tai koikiems paraliams, užtylėti, kad jie yra dar artimesni prieteliai Poškos, Grigaičio ir visu "naujienu" socialistu. Juk neseni laikai, kada tas pats Laukis dirbo "Naujienu" redakcijoje ir savo biedna galvele guldė už "Naujienu"; juk neseni tie laikai, kada A. Liutkus pries tojo prieš visus tuos, kurie rėmė Trečiąjį Internationalą, ir guldė galvą už "Naujienu" ir jų užimtą poziciją.

"Darbo" redaktorius Poška, rodos, visgi neturėtų išsižadėti savo prieteliu, nepaisant, kad jie dabar ir streiklaūzius gina, nes tai vieno lizo pauksteliai.

KAS YRA "KELEIVIO" PASTOGEJE?

Savo laiku laikraščiuose buvo rašyta, kad policija areštavo "Keleivio" bosą J. Gėružį ir kad įšekojo J. Neviacko. Žinoma, tuomet buvo visokiu kalbu, visokiu spėlojimu, bet paskui viskas nūrimo ir šis skandalas likosi užmirštas. Ir tik dabar, susivėnūs "Sandaros" redaktoriai su "Kel" bosais, "S-y" No 36 randame keista išsivėškima, kuris ve kaip skamba:

"Nebuvo prasimanymas is "Sandaros" pusės ne su "Keleivio" Jurgio areštavimu... Jei ka darė, tai "Sandara" užslėpė daug negražių vis to epizodo pusiu — paveizdan nepasakė tikrosios priežasties, idelko N. buvo įšekomas areštuoti".

Toks "Sandaros" išsivėškimas kuo tai dvakia. Ir patys dievai žino, kas "Keleivio" pastogėje yra?..

VELNIAS SAVO VAIKO NESMAUGIA.

Žmonių patarlė sako, kad velnias savo vaiko nesmaugia.

Is lotynų ir graikų kalbu praktikinės naudos nėra, ypac is graikų. Bet tu mirusiu kalbu studijavimas atbukina mokinių prota. Galvoj prisitenka sunkaus be-reikalingo balasto. Na, o kunigams to tik ir reikiu.

gia. Bet kaip kada šita patarlė ir gyvenime pasikartoja.

Lietuvos laikraščiai rašo, kad Klaipėdos krašto augštojo Lietuvos igalotinio kanceliarijos tarnautojai — J. Brežinskas ir pasiuntinys Martynas Kėpustas — buvo susekti netikrus pasus dirbant. Iškracius ju kambarius, rasta nemažai medegos pasu dirbimui.

Prasikaltimas, rodos, gana didelis. Juk tai ne paprasti kokie nors žmoneliai, bet augštojo igalotinio tarnautojai užsimdinę pasu dirbimu.

Bet kaip juos nubaudė? Raštininką, kuris visa

darbą atlikinėjo ir, veikiausiai, veik visą mokesčių gaudavo, teismas nėra nubaudė šešiams mėnesiams kalėjimo, atleidžiant bausmę įmokėjus 100 litų. Vadina si, visa jam bausmė — užsimokėti 100 litų arba Amerikos pinigais dešimtį dolerių. Raštinės pasiuntinį, kaip žemesnį, nuteisė viešniems metams kalėjimo.

Na, o jeigu taip būtų susekta bedirbant pasus darbininkų tarpe, ar ir tuomet užtektu šimto litų pabaudos? Mes esame tikri, kad kaltininkus būtų pasiute katorgon ant kokios dvidešimties metų, o gal ir iki gyvos galvos. Bet kaip tokius darbus atlikinėja savieji, tai užtenka ir šimto litų pabaudos.

Velnias savo vaiko nesmaugia...

MUSŲ AKTORIAMS

Baigiasi vasaros sezonas, artinasi ruduo—veikimo sezonas. Visose lietuvių kolonijose prasidės veikimas: bus rengiamos prakalbos, paskaitos, pasilinksminimu vakarėliai, perstatymai ir tt. Is visu kolonijų pasipils korespondencijos apie veikimą — apie pastatytus scenoj teatrinius veikalus ir tam panašiai. Ir veik visose korespondencijose bus sakoma, kad mūsų aktoriai veikalas guldė labai puikiai. Juk kitaip ir negalima sakyti, Pakritikuosi aktorius, tai lik sveikas! Ne tik kad kita syki aktorių ir ši raudona kepure neprisirašys, bet dar laikraštyje prasidės didžiulios polemikos, priodinėjamai, kad aktoriai losė puikiausiai, pavyzdgingiausiai, niekuo nesiskyrė nuo profesionalių aktorių ir tt.

Tas pats ir su dainininkais. Jeigu tik korespondencijos pakritikuoja dainininkus, tai tos kritikos pasekmes būna tokios pačios, kaip ir su aktoriais. Kartais chorai savo susirinkimuose viešon lavinimosi, vieton svarstymo savo reikaly, svarsto viename ar kitame laikraštyje tilpusia apie juos neprielankia recenzija, renka komisijas atsaukimui tos recenzijos, išgyrimui choro ir tt.

Ir taip yra ne vienoje kolonijoje nors kolonijoje, bet per visą plačią Ameriką. O taip esant, ir nenustabu, kad mes savo spaudoje nematome kritikos; nekritikuoją aktorių, dainininkų, bet atpenč, perdėm juos giria ir giria. Ir nenustabu, kad net redakcijos netalpina tokių korespondencijų, kuriuos kritikuojami mūsų aktoriai, nes gerai žino, prie ko tokią kritiką veda ir kokios paskui būna pasekmės.

Žinoma, čia aš nei nebandysiu nurodinėti blogumus neįsileidimo bei bijojimo kritikos. Aš tik norėčiau atkreipti domė mūsų aktorių ir dainininkų į sekama dalyką.

Pirmiausiai mūsų aktoriai turėtų dažniausiai lankytis į didesnius teatrus, kur losia "gyvi" aktoriai ir prisiziūrėti į ju losima. Aš esu ti-

kras, kad jeigu tik mūsų aktoriai taip darytu, tai vienai jų labai daug ko pasimokintų, o kiti...išsižadėtų savo aktorystės...

Antras dalykas, tai mokinimasis. Pas mus perskaitoma kelis sykius rolė, padaromos kelios "repeticijos" ir jau atliktas kriukis—"statomas" veikalas scenon.

Ar taip greit veikalą iškepa ir profesionaliai aktoriai? Ar ir jiems veikalą surengti ima tiek laiko, kaip patyrusiai gospadinei iškepti obuolinį "pajų"?

Vienas žymesnių francūzų aktorių aprašo apie Čalį Čaplina, kaip jis rengia savo veikalus scenon ir kiek jam tas darbas užima laiko. Prirėngimui scenon filmos ilgio apie 600 metrų (1 metras veikalas lygus jardui), praleidžia savo studijoj apie du mėnesiu laiko ir išieškvoja 12,000 metrų filminio kaspinio". Reiškia, kiekvieną sceną jau ant filmos pakartoja dvidešimtis sykių, pakol visas išeina taip, kaip turėtų būti. Jeigu prisikaityti ir repeticijas, tai visų veikalas perlošiamas ne mažiau penkiasdešimtis sykių.

Kada Čalis Čaplinas daro repeticijas, jis į savo studiją nieko neįsileidžia apart aktorių, su kuriais dalyvaus, ir tą daro ne todėl, kad nuo pašalinių slepiasi, bet todėl, kad niekas jam neperiskadytu laike repeticijų. Nors jis mokinasi ir losia juokingiausias ir kartais kvailiausias komedijas, vienok laike repeticijų būna labai nervingas, piktas, nes dēda visas pastangas, kad veikalas išeitų be jokių trūkumų. To paties jis reikalauja ir nuo kitų.

Dabar lai nors valandėle pamisliu ir mūsų aktoriai: jeigu tokiam aktoriui, kaip Čalis Čaplinas, reikia daryti net trisdesimtis repeticijų, kol pradeda lošti veikalą, ir filmą ir dvidešimtis repeticijų jau filmose, tai kiek mūsų aktoriai privalo mokintis?

Į šį klausimą lai atsako mūsų aktoriai patys sau ir lai atsako sąžiningai. Žinoma, mes neturime profesionalų aktorių; mes negalime nei svajoti, kad darbininkai, dirbę visą dieną dirbtuvėje, o vakarais besimokindami, galėtų sužosi taip kaip profesionaliai aktoriai. Kas to reikia

lauty, tas nesąmones kalbėtu. Bet visgi reikia daugiau domės kreipti į mokinimą, visgi reikia atsimiti, kad imdama rolę eini daile parodyti, o ne savo drabužius, nuteptą veidą ir kitus galus. Kiekvienas aktorius, imdama rolę, privalo žinoti, kad ima ją mokintis, o ne kišeniuje pasinešioti ir paskui ant scenos gaudyti suflioriaus žodžius. Kiekvienas aktorius neprivalo pykti, jeigu režisierius jį bara, taisy arba duoda kokius nors patarimus.

Tokie aktoriai, kurie ima roles tik del to, kad gavus progą ant scenos publikai pasirodyti, tokie aktoriai,

kurie imdami rolę skaito atlieką kokią tai malonybę ir paskui nori, kad vakarų rengėjai, režisieriai ir likant pirštų apie juos vaikščiotų, tokie lai visai nebūdo nei lošti.

Taipgi mūsų aktoriai neprivalo bijotis ir kritikos. Tikrą aktorių arba su-kraisi norais aktorių kritika taisy, kelia, nes jis, perskaitęs kritika-papeikimą, kita karta pasistengia geriau simokinti, pasitaisy. Gyrimai, neužpelnyti, tusti gyrimai aktorių puldo, jis jau čiasi viską gerai atlieka ir paskui, nesistengia "pasiprovyti".

KUR APYSKAITOS?

Tautininkų spauda labai rūpinasi įvairių fondų, įvairių surinktu aukų apyskaitomis. Rodosi, labai geras dalykas, nes visi fondai, visos panašios istaigos privalo išduoti pilnas ir aiškias apyskaitas. Bet labai keista ve kas: tie laikraščiai rūpinasi apyskaitomis tik priešingų sriovių isteigtų fondų arba renkamu aukų, bet apie savo sriovę viską užmiršta.

Savo laiku rinko aukas Zygelis ir Natkevičius. Jų misija tęsėsi gana ilgai. Juodu seniai išvažiavo. Bet kiek jie aukų surinko, kiek jų čia išleido ir kiek Lietuvos išsivežė, niekas nežino. Tautininkų laikraščiai, ypatingai dievašniškė "Vienybė", nei puse lūpu neprisimena apie apyskaitas.

Buvo Lietuvos socialdemokratų misionierius, kuris artimas tautininkams ir kurį "Vienybė", nors neoficialiai, rėmė; jis rinko aukas; jo misija taipgi tęsėsi ilgai laiką. Pagaliaus, jis išvažiavo Lietuvos ir tuomi viskas užsibaigė. Apyskaitų ir po šiai dienai nėra. "Vienybė" ir šiame klausime tyli, nieko nesako.

Taipgi buvo atvykusios is Lietuvos viešnios Slezevičienė su Venciene. Jos važinėjo po visą Ameriką ir rinko aukas. Jų misija rėmė socialistai ir tautininkai. Jos išvažiavo ir visas apyskaitas su savim išsivežė. Ir šiame klausime "Vienybė" su savo "tavoriškomis" tyli, nieko nesako. O visgi visuomenė būtų žingeidu išgirsti, kiek tos ponilės surinko aukų, kiek jos pralavė, pravažinėjo ir kiek jų liko tam tikslui, kuriam buvo renkamos.

Bet už tai ta pati dievašniškė "Vienybė" be galo rūpinasi lemono—savo darbininko—provokacijomis apie kitus fondus. Juk tas lemonas—provokatorius kaip tik ir buvo galva to fondo, kurio dabar apyskaitas paskelbė Lietuvos Draugų Atstovybė. Ir tas pats lemonas—provokatorius yra "Vienybės" darbininkas, todėl ir nenustabu, kad "Vienybė" laukia, ką jis pasakys.

Jeigu ta dievašniškė, ir dar igijus dubeltavą protą, būtų jau tokia dora, kaip septynioliosdešimtis penkių metų vienuolė, tai ji pirmiausiai pareikalautų apyskaitų ir is savo sriovės fondų, o antra—provokatoriaus pasakomis ne tik netikėtų, bet ir jį savo istaigoj nelaikytu. "Vienybė" sako, kad Lietuvos Draugų Atstovybė išdrįsus paskelbti apyskaitas. Mes tai dievašniškė pasak-

kysime ve kaip Lietuvos Draugų Atstovybė visados skelbia pilnas apyskaitas ir pasakymas, kad ji "išdrįsus paskelbti apyskaitas", lygus pasakymu lemono—provokatoriaus, būk Agitacijos ir Lietuvos Darbininkų Gelbėjimo Fondas visas aukas čia, Amerikoje, suvaržę Lietuvos Draugų Atstovybė "išdrįso" patirti "Vienybės" darbininko darbelius ir juos paskelbti plačiai visuomenė.

Bet, matomai, "Vienybė" tas paskelbimas nelabai patiko, nes ten numaskuotas jos darbininkas—provokatorius. Ji, veikiausiai, prisimena patarlę: su kuo susidėsi, tokiu ir pats tapsi.

Paimkime, pavyzdžiui, Industrial Workers of the World: į ją suėdė milijonų energijos ir pasivertimo. Jeigu tu energija būtų išnaudota Amerikoje Darbo Federacijoje, tai būtų būtų stebėkliai del vystymosi profesinių sąjungų. Tuo tarpu tu energija del pačių pramoniečių nieko gero nepadarė. Net jos revoliuciniai devalai taip išsigimė, kad dabar I.W.W. yra tik tam tikra lyga kovai su Federacija ir šmeižimui Sovietų Rusijos.

W. Fosteris.

JUODASIMCIAI SIUNTA

COLLINSVILLE, ILL. — d. rugsėjo (Labor Day), miškuose už trijų mylių nuo Collinsvilles, Ku Klux Klan surengė pikniką. Surengimas kainavo \$600, nes dirbo 16 žmonių išlitas dienas; kasė stulpus kitos šviesal ir telefonų: laisvalaikas ir kitokius įrengimus. Pastatė didelį K.K.K. kryžių. Jie tą pikniką rengė tuo tikslu, kad patrauktų unijistus darbininkus į savo pusę. Mat, darbininkai tą dieną rengė demonstraciją.

Darbininkų surengtoje demonstracijoje is 7,000 unijistų darbininkų dalyvavo tik 600. Daryvavo ir moterys darbininkos. Mat, Collinsville randasi žemuminių rubų išdirbystė, kurioje dirba 300 moterų ir 12 vyrų. Is to skaitliaus demonstracijoj dalyvavo 150 ypatų.

Permasavus per miestą, miesto majoras Gauv pasakė graikalba. Jis sakė: "Jūs turite žiaurus miestą; girdi, turite geriausią miesto valdžią (municipality) valdžia susideda is 17 asaravivų). Esa Collinsvilles žemuminių darbininkai viską turi imti iš jų mėsų darbininkai neturi. Ir taip veidmainiški pakalavę darbininkams jis užbaigė savo kalbą.

Bet jis nei žodėlio neprisiminė apie tai, kad darbininkai (Tęsa ant 4-to pusl.)

IŠ DARBO UNIŲ GYVENIMO

Raudonųjų Darbo Unijų Internacinalo Tarybos Pošėdis ir Tarimai

Neseniai įvyko Maskvoje trečioji sesija Raudonųjų Darbo Unijų Internacinalo Pildomošios Tarybos. Apie šią svarbią susirinkimą plačiai rašo drg. I. Amer. Delel vienos stokos mums prisiema pasitenkinti tik- tai abelnomis to straipsnio išva- domis.

Pild. Tarybos pošėdis įvyko viduryje pastrėjusios tarptau- tines padėties. Iš vienos pusės, Francijos įsiveržimas Vokietij- en ir užėmimas Ruhr'o vėl iš- ūle klausimą naujo karo, iš- ūlės pusės — reakcija visoje Europoje formoje fašizmo ir atviro teroro prieš darbininkiją džiūnojasi savo laimėjimais, ir iš trečios pusės — darbininkijos padėis nē kiek negerėja.

Darbininkai Ant Kryžke-lio.

Tarptautinis darbininkų judėjimas prie sienos; jšai negali statiškai prieš reaktiją, kaip kad dabar yra. Pasidalinimas tarp politinių partijų ir tarp darbo unijų ir tarp darbininkų įvairių tautų suteikia progą buržuazijai sudurtinti savo spēkas ir laimėti naujas pergales. Sovietų fronto klausimas, tuo būdu, virto opiausiu dienos klausimu. Bet nuo jo spardosi Tarptautinė Darbo Unijų Federacija ("Amsterdamo Internacinalas") ir Antrasis Socialistų Internacinalas. Komunistai atkartotinai pasiūle suvienyti spēkas visos darbininkijos bent nors apsigynimui nuo buržuazijos užpuolimo, bet socialistai ir jų vadovaujamas darbo unijos tą pasiūlymą kas sykį atmetė.

Kairysis Sparnas Amsterdame.

Vadams atsisakius tartis su komunistiniu judėjimu ir aktyviai buržuazijos atnaujintų puolimų ant darbininkų, Amsterdamo Internacinalo prasidėjo kairysis judėjimas, kylęs iš pačių darbo masių. Tą pastebė- me tame fakte, kad prieš nora savo tarptautinių vadų ir savo tarptautinės organizacijos Transporto Darbininkų Feder- acijos ntarė sudaryti bend- rą su transporto darbininkų unijomis iš Raudonųjų Darb- ūnių Internacinalo. Amsterdamo vadai nedrįso išeiti viešai ir pasmerkti šią darbininkų vie- nybę, bet paslomis jie ją visai palaimis budais sabotavo ir sabotažoja.

Vėl Karo Pavojus.

Įvairių šalių santikiai labai įtempti. Neuztenka to, kad ka- pitalistinės valstybės vis dar ne- sėvi kalbėtis su Sovietų Rusija, bet ir laukdamos kokios nors svarbios permainos, bet tuo tar- py Francijos užsimojimas ant Vokietijos ir besiginklavimas Balkanų kraštų ir kraštų cent- ralinės Europos vis arčiau ir ar-čiau veda žmonių prie naujos imperialistinės skerdynės. Ir kas tą pavojų išblaškys? Tiktai darbininkija tegalėtų tą padary- ti, jeigu jšnai būtų suvienyta ir vadovaujama revoliucinės jta- ties. Tiesa, Antrasis Internac- inalas ir Amsterdamo Darbo Unijų Internacinalas savo kong- resuose ir konferencijose pa- siūle, kad jeigu vėl iškiltų ka- rto pavojus, tai jie skelbtų vi-

volucinis judėjimas pečiiasi ir įgauna naujų pasekėjų.

Mes Rimtai Žiurime į Sovie-nytą Frontą.

Visos dešiniojo sparno vadų pasakos, kad buk komunistai siulę suvienytą frontą tik tam tikrais politin. klausimais, neturi jokio pamato. Delei mūs su- vienytas frontas yra labai rim- 'as klausimas ir mes iš širdies jį siulome dešiniajam sparnui. Tatai parodo komunistų ir re- volucinių unijistų veikimas per pastaruosius kelius mėnesius. Jie kiekvienoje kovoje klasės reikalus statė pirmon vieton ir gynė juos ranka rankon su so- cialistais ir konservatyviais darbininkais, kur tiktai pastar- rieji sutiko bendrai veikti.

Jeigu suvienytas frontas ne- įvyko platesne papėde ir jeigu šiandien darbininkų spēkos te- bėra apgalvintai pasidalinūsios, tai kaltė dešiniojo sparno, kuris savo nusistatymą prieš suvien- yta frontą nori uždengti pasako- mis, kad buk komunistai ne iš 'irdies siulę jiems bendrą vei- kimą.

Nežiūrint nepasisekimų pra- eityje, komunistai ir revoliuci- niai unijistai nesiliaus kvietė ir raginė mases, kurios tebėra įta- koje reakcinių vadų, prie vie- nybės, prie bendro fronto apsi- gynimui nuo buržuazijos puoli- my.

Apgyvinimas Rusijos.

Kodel darbininkai privalo gin- ti Sovietų Rusiją nuo pasikėsi- nių iš pusės imperialistų? To- del, kad joje viešpatauja dar- bininkai ir valstiečiai, todėl, kad Sovietų Rusija yra vadasi ir išraiška tarptautinio darbininkų judėjimo už pasiliosavimą iš- po kapitalizmo. Visų kraštų kapitalistinės valdžios veda jei- ne atvira, tai slapta karą prieš Rusiją. Ir smugis Sovietų Ru- sijai reikėtų smugį visai tarp- tautinei darbininkijai.

Sovietų Rusijos gyny- mo klausimu mes matome džiūgi- nantį apsiereikšimą Anglijos ir Vokietijos darbininkuose. Ku- omet santikiai tarp Rusijos ir Anglijos labai pastrėjo ir išro- dė į galutiną sutrukimą, tai Anglijos proletariatas vienu bal- su suško: "Šalin rankas nuo Rusijos!" Kuomet Lozanoje kri- 'o drg. Vorovskis ir kuomet jo lavoną lydėjo per Vokietiją, tai Vokietijos liaudis darė didžia- usias demonstracijas ir reiške užuojautą Sovietų Rusijai. Tą atli padidėjima prielankumo pergalingai Rusijos liaudžiai ga- lima pastebėti ir kitų Europos kraštų darbininkijoje.

Amalgamacijos Klausimas.

Kuomet mes kalbame apie tarptautinę darbininkų vienybę bei apie stoką tos vienybės, ar- ba apie vienybę darbininkų kiekvienoje šalyje, tuo pačiu tarpu neturime apenkti klausimo ir apie darbo unijų formas. Iki šioliai viešpatavo amatinės unijų formos, didžiausias darbininkų pasidalinimas į atskiras, siauras užsiemimų sektas. Bet pasirodo, kad tokia unijų for- ma atgyveno savo dlenas — rei- kia ją perkeisti, amatines unijas perorganizuoti į pramonines un-ijas. Ir tiktai pramoninės unij- os tegalės atsilaikyti prieš darbavijų vis bedidėjančius pa- sikėsimus ant darbininkų algų ir darbo sąlygų.

Dominterno Santikiai su R. D. U. I.

Atsimename mes, kad R. D. U. I. Antrajame Kongrese sin- kalistai smarkiai priešinos or- ganizaciniam susirišimui unijų internacinalo su Komunistų Internacinalu. Padaryta jiems nusileidimas ir santikiai tarp Internacinalų palikta tik broliški. Per pastaruosius mėnesius, kurie pra- ejo nuo Antrojo Kongreso. gy- mas parodė, kad R. D. U. I. Kom. Internacinalas ėjo ran- rankon ir sindikalistų kryk- avimais, kad bandoma ant jų žėdėti politinė diktatura, neuo- jais. Buvo tiktai bendras arbas, tiktai bendri žygiai ko- sa. Taryba nenumatė reika- ti dabartinius santikius tarp abiejų Internacinalų. Pat- rintis darbas, patsai gyvenimas jų veikimą tampriai surišo į daik- n.

Nuo Propagandos prie Veikimo.

"Kokios gi užduotys stovėjo prieš Centralinės Tarybos pošėdį? Teoretinių problemų ne- buvo, tiktai su praktiškais kla- usimais teprisiėjo susidurti. Teo-rijas mes turime, dabar tiktai tenka išrasti organizacijos for- mas ir organizacines priemones, kurios palengvintų jų įgyvendi- nimą. Laikotarpis vien tik ropagandos jau praėjo, dabar usų užduotis sukristizuoti (suburti) į organizaciją "ta sentimentą ir tas tendencijas, kurios išvystė mūsų ropagan- da, ir išjudinti jas prie veiki- mo."

Reikia pažymėti ir tai, kad apsnudimo laikotarpis irgi pra- deda laipsniškai nykti. Darbi- ninkuose apsiereiška nauja dva- sian, dvasia nepasitenkinimo ir veikimo. Mes matome vieni po kitam kylančius streikus, kuriuo- se keliami opiausi darbininkų reikalavimai. Tuose streikuose komunistai ir R. D. U. I. nar- iniai vadovauja. Tose kovose re-

bininkams pasimokinti tuo klau- simu nuo Amerikos draugų.

Rezoliucija delei Darbo Unijų švietimo Lygos.

Centralinės Tarybos Komisija pasiulė sekamą rezoliuciją Ly- gos klausimu:

"R. D. U. I. Centralinės Ta- rybos trečioji sesija su pasiten- kinimu žiuri į tuos pasisekimus, kuriuos D. U. S. L. atsiekė Jungtinėse Valstijose ir Kana- doje. Taryba karštai sveikina išvystymą tarp organizuotų dar- bininkų plataus sentimento delei amalgamacijos ir delei įvykini- mo gyveniman visų DUSL. obal- sų. Taryba yra įsitikinus, kad šita tendencija dabar bus su- kristalizuvota į konkretesnes or- ganizacines formas. Taryba tiki, kad toksai šios tendencijos su- kristalizavimas yra vyriausia- tuojautinė Lygos užduotis, idant sulaukių tą prielankų sentimen- tą nuo išsiblaškyto.

"Taryba taip pat pilnai užgi- ria Lygos gerą darbą delei į- steigimo ypatingų komitetų kiekvienai pramonei. Taryba pataria, kad šitie komitetai už- megstų ryšius su atitinkamais Tarptautiniai Propagandos Komitetais R.D.U.I. Taryba taip pat užgria priėmimą ekonomi- nės programos revoliuciniams unijistams kiekvienoje industri- jos dirvoje, pav., kampanija tarp manierių už nacionaliza- ciją kasyklų po darbininkų kont- role ir t.t."

Centralinė Taryba šitą rezoli- uociją priėmė vienbalsiai.

Reikia Vengti Tautinių Ir Rasiinių Susikirtimų.

Visais galimais budais darbi- ninkai turi vengti susikirtimų tautiniais ir rasiiniais klausimais. Tokie atsitikimai teko pastebėti Vokietijoje, Čeko-Slo- vakijoje, Lenkijoje, Amerikoje ir tt. Pavyzdžiai, susikirtimas tarpe vokiečių ir čeko-slovakų audėjų, susikirtimas delei gry- nai tautinio klausimo. Arba klausimas Amerikoje tarp juo- veidžių ir baltveidžių. Darbi- ninkai turi atminti, kad jų vi- sy reikalai vienodi ir kad jų visų vienas prietas — imperia- listinis kapitalizmas. Buržuazi- ja ir jos lekajai visuomet sten- giasis įvelti į darbininkus tauti- nius ir rasiinius klausimus, idant juos padalinti ir paskui sumuš- ti. Revoliuciniai darbininkai turi dėti visas pastangas, kad su- šaknims išrauti iš darbininkų masių tautinę ir rasinę neapy- kantą.

"Į Unijas"

Milioni ir milioni darbi- ninkų tebėra neorganizuoti. Net ir tokiose šalyse kaip Vokietij- oje ir Anglijoje, kur didesnė proporcija organizuotų darbi- ninkų, sulyginus su kitomis ša- limis, vistiek dar yra simtai tu- stančių ir milijonai neorganizuo- tų. Mes turime nuolatos kelti obalsį organizavimo neorganizuo- tų ir uoliausiai darbuotis delei sutraukimo tų masių į dar- bo unijas.

Neatideliokite ant Toliaul

Nusipirkite šias knygas Dabar, Kol Dar Galite Gauti.

DVI KNYGOS, REIKALINGIAUSIOS KIEKVIENAM VYRU IR MOTERIAL VADINASI:

Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus
IR
Patarimai Moterims apie Lyties Dalykus

Tose knygose garsus D-ras W. J. Robinsonas siškia ir teisingai aprašo visų moterų ir vyrų lyties gyvenimą; nurodo lyties apsiereikšimų svarbą visame žmonių gyvenime, duoda daugybę šitū apie lyties ligas ir jų apsiuogolimą, apie apal- vedimą, šeimyninį gyvenimą, vaikų auklėjimą, saugą, pre- stituciją ir daugybę kitų svarbių pamokymų.

Šios dvi knygos yra geriausiomis lietuvių kalboje knygo- mis, siškiančiomis lyties klausimus; ta patvirtina daugelis mūsų daktarų ir laikraštinkų, čia ir Lietuvoje, kurie pataria kiekvienam jas skaityti.

Knygos yra su paveikalais ir gražiai apdarytos. Kaina po \$2.00 viena; už abi kartu — \$4.00.

Reikalavimai vienos kurios knygos, būtinal parašykite, kuris norite, ar vyrams, ar moterims, nes vienoje daugiausia siškinama moterų lyties dalykai, o kitoje daugiausiai vyrų.

Reikalavimus kartu su pinigais siškite šiuo adresu:

J. BARKUS,
Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

NAUJA LIETUVIŠKA RESTAURACIJA
STERLING RESTAURANT

Gaminame visokius lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Už- kom kvepiančių cigarų ir cigarečių. Kviečiame visus draugus ir pažįstamus atsilankyti, busi užganėdinti.

STERLING RESTAURANT
Savininkas A. B. ARLAUSKAS
136 ADAMS ST. NEWARK, N. J.

VYRAI IR MOTERYS, NEAPSIGAUKITE!

Saugokite savo sveikatą nuo pavojingų ligų.

ATEIKIT, EGZAMINAVIMAS DYKAI!

JEIGU JUS KENČIAT nuo nervų suirimo, kraujotulio, silpnumo, toso atminties, nervų silpnumo, bėmiegės, skaudėjimo sprando ir nu- garos skaudėjimo, reumatizmo, gerklės skaudėjimo, skilvio nesmagu- my, vidurių nedirbimo, aptraukimo liežuvio ir vidurių užkietėjimo — ATEIKITE PAS MANE.

NAUDOJAMA MODERNIŠKA METODA.

Jeigu nesigydėl pir- ma, tai ligiau nevil- kink. Ateik delei eg- zaminavimo VEL- TUI. Aš turiu 24 m. patyrimą ir prakti- kos gydyme chroni- kų ir nervų ligų. Ypatiškai gydysiu jus su kiekvienu atsilankymu.

VELTUI Patarimai ir Egzaminacija

Gydymas be Skausmo Jeigu reikalinga krau- jo, šlapimo ir spju- daly išegzaminavimai yra daromi. Viskas at- liekoma su geriausiais prietaisais, įskaitant ir X-ray. Jeigu negalė- jus su kiekvienu atsilankymu.

Ofise valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
120 East 29th St., Tarpe 4-to ir Lexington Ave. New York N. Y.

DR. LEWIS Nedėlionis: nuo 10 ryto iki 1 p. p.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu par- davęs už kelis milijonus vertės. Gabiausias lietuvis agentas Brook- lyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per moisla, gabumą įgijau turtą.

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: pirk- ti budavoti arba paska- bi. Visus aprūpinam tei- singai. Turim ant parda- vimo keturiasdešimties -nie 5 tūkstancijos namų: Brooklyn, Bushwick Section, Greenpoint, Man- heth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cyp- res Hill, East New York Hill, Ozon Park, Jamaica, Woodhaven, Richmond Hill, Queens ir t.t.

Telbū turime ant par- davimo visokių farmų. Parduodam namus su ma- žu įnešimu, molkant \$200.00. Randavojame namus, krantutes, dirbtu- ves, kanalius ir t.t.

B. A. ZINIS REALTY CO and BUILDERS

OFISAI:

420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn N.Y. Tel. Stagg 3409
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 3137-W
486 Fulton St., Cor. 168 St. Jamaica, L. I. Tel. 7394 Jamaica
120-05 Liberty Ave. (120th St.), Richmond Hill, L. I.

Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą

TAI YRA PUKI NAUJA KNYGA.
KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ.

Knyga parašyta gero religijos žinovo **ŽARĖNŲ VINCO**

Ši knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.

TURI 150 PUSLAPIŲ.
Kaina drūtais audimo viršeliais 75c.
UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

"Laisvė" 46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

Rugs., 1923.
rolę skaito at- ai malonybė ir kad vakar išiemai ir kiti pie juos vaik- ai visai nebu- nusių aktorin- otis ir kritika- ū arba su- aktorijų kritika- tes jis, persi- apeikima, kin- ngia gortau ir- asitaiso, Gyn- nyti, tūstį gyn- puldo, jis jau- gerai atlikes ir- istengia "pas- sv.
? kary Lietuvos stovybė visados as apyskaitas ir kad ji "išdoro- yskaitas", lyg- lemomo-provoka- k Agitacijos ir arbininkų Gelb- is visas aukas- koj, svarbtoje- raugu Atstovy- itirti "Vienybės darbelius ir juo- aciai visuomen- aciai "Vienyb- imas nelabai p- en numaskyba- unkas-provokato- reikčiausiai, pr- rle: su kuo sus- ir pats tapsi- sv.
ei pavyzdžiai, Workers' of the ju šūdeta galbūt pasisveitimo. O kariaja būtų bė- Amerikos Darbo ie, tai būtų žin- tel vystymosi pr- fangų. Tuo tarpu i del pačių pramo- lo gero nepadar- revoliucinė draus- nē, kad dabar L.V. am tikra lyga bo- deracija ir šmeiti- ū Rusijos.
W. Fosteris.

SVILLE, ILL. — (Labor Day), mi- Klux Klan surengs šurengimas kainav- lirro 16 žmonių tri- as; kasė stulpus eik- ir telefonai; tasi- kitokius įrengimus, lidelį K.K.K. kry- ūkų rengė tuo tik- unku unijistus dar- avo pusė. Mat, dar- diena rengė dem- v. 7,000 unijistų dar- ūlyavo tik 600. Dar- moteris darbinink- nsville randasi ap- i šdirbystė, kurioj- terų ir 12 vyrų. Iš- demonstracijoj- dab- ypatų.
savus per miestą, m- as Gauš pasakė: "Jis turite gr- ista; girdi, turite g- iesto valdžią (m- usideda iš "Bragar- Collinsvilles žmoni- ai viską "turi" ko- ū darbininkai net- eidmainiški pak- tinkams jš užbėg- nei žodėlio nepa- ai, kad darbinink- ano ant 4-to galy-

Zigmas Valaitis.

Godas ir Gilė

(Pabaiga.)

Galop Giliukės diegą jau suvis pradėjo užslėpti. Stygo ir saulės, ir šviesos, oro ir maisto. Dvokti ji dvokė vis biauriau, rods kaledirbių priemenėje butum!.. Jau net Godo nešiotė karvė pro šalį praeidama ir žuodusi tokį nešvankų augalą, tik galva mostelėjo ir, uodega per Godą teršusi, nušisuko šalin.

Giliukės diegas, kentė, kentė, bet galop suraukęs nosį ir godžiai gaudydams tyro pro likučius, tarė:

— Dečkau! pasisuk po velnių ir ša!.. ar ką?... Ar galima taip smardyti ir visą maistą bei saulę suryti?!.. Turėtum bent politikos!

Išgirdęs tai Godas, gardžiai tik nusiūbokęs, tarė:

— Ar tai jau net tokis mandras tapai? Nuo kurio laiko? — Pasislink, nesmaryk, tuok maisto ir saulės! — mėgdžiojo Giliukė Godas.

— Cha, cha, cha!.. kokis tu juokdarys! Net man pilvą skauda! besijuokiant...

— Kai žiema, tai tu, rods, buvai kitokiu. Tuomet — dėdule, dedule, pasislink tik arčiau!.. aš tave taip myliu!.. Mudviem bus ir dogsriau ir šilčiau! Išikibo į mane, kaip erkė į avies uodegą ir ką nori su juo tai ir daryk! O dabar ar girdėjai?! Išnešiojau gyvatę savo šiltame antyje ant kruvinės ir šit tau padėka!.. — pradėjo per ašaras skūsties Godas, ir emęs savo lapais, kaip mazgotėmis, šmaukšt, šmaukšt Giliukė per galvą, kad ji net iki žemės nulinko.

— Šit tau, biauurybe, šit tau, nenaudėli!.. — išužęs lamdė Giliukė Godas, suvis suimdamas ją savo nešvarian glėbin.

Giliuko diegą daugiau jau nesimatė. Toj vietoj augo ir bujojo vienas Godas.

Lapoj, kerojo ir tarp jų, tartum ant melių. Augalotas, iki žmogaus ugio, kablys nepaprastai storas, lapai dideli, į visas puses išsiskėtė. Viršūnėje, nors ir nešvankūs, bet visgi žiedai, ant kurių, aitrių sulčių pačiulpti, užtūpavo kartais iš mėšlų išlindę juodi vabalai. Žodžiu, Godas buvo paņasus į mažiuką, bet tarp jų medelį.

Ažuolo Giliukės diego jau nesimatė septyni kartais pasigūsdavo iš ten skurdus atakojant. Tai Giliukė per Godo lapų plysius kvėpėjo ir skaudžiai dejavo. Jo veidas išgelto suvis. Išrodė jau mirstančiu. Jis buvo Godo nelaisvui bei vergu.

Slinko karšta vasara — puikaus gyvenimo laikas. Velniarėžis, iš to didelio godumo, nuo ko Godo pavardę gavo, taip baisiais lėbavo, taip haisiai tarp, kad galop viduryj pradėjo net dulyti ir gėsti. Dėl šiaip-taip, kol saulė kepino, bet vos tik pirmoji Gamtos šalna grybštelėjo Godą kaip jis umai, ir paliegęs žasiukas, nuleido žemyn savo brylius—lapus, kurie bematant pajudavo ir sublyško. Pradėjo sunktis dvokiant lipnus syvai; Godas išrodė dabar į puolenos apgriaužtus kaulus, ar išdegusio namo švilienas.

Bet kokie dyvai! Šale Godo tebegyva, nors ir išgeltsis, susitraukęs Giliukės diegas. Ji dabar savo silpnais plaučiais godžiai rijo tyrą orą, bei rinko maisto likučius.

— Siemet jau viskas pabaigta, jau pavelu! — šnabždėjo pusgyva Giliukė; — užtai atsigrębsiu ant Godo trašų kitais metais.

— A, tai ir tu dar gyvas! O aš buvau jau apie tave ir užmiršęs. Maniau, kad tavo kauleliai jau baigia tręsti žemėje, — tarė suvis pajudavęs ir jau savo artymą galą jausdamas Godas.

— Na ir kogi tavo akys tokios pageltonavusios? Bene getlige sirgai, nabagėle?!

— Ačiu dėdule, ačiu už gerą atmintį! Bet ir tu, kai žiuriu, ar ne su Giltine bučiavaisi, kad taip skruostai pajudavę ir bėta į apsilusį stagarą išrodai? — savo riuoštu atporino Giliukė.

— Na, na, nesidžiauk dar peranksti, — jau be jokių ceremonijų obijosi ir grėsė dantimis grieždamas Godas: — Jei aš taves per neapsižiurėjimą nedasmaugiau, tai užtai dabaigs tave troškint kitais metais mano vaikučiai!.. Čia jų bus jau ne vienas, bet kaip amaro. Jie tai su tavim apsidirbs jau galutinai!..

Tai buvo paskutiniai Godo žodžiai. Pro šalį eidama kumelė mostelėjo uodega. Godo sagučiai sukibo į ašutus. Kumelė uodega švyt! Trokšt ir palužo Godas iš pavūvisių savo šaknų. Kumelė gi besėdama Godo sėklas, nusiganė sau toliau.

Kitais metais, kuomet saulutė savo varštu pabučiavimu pažadino Gilės diegą ir ji prisitrynus traiskanuotas akis pasidairė, tai aplink save išvydo jau visą lauką bežaliuojantį nuo daugybės Godukų, kurie iškėlė, it žalčiukai, savo žalbas galvutes, dairėsi į pasaulį. Pamatę pabudusį Gilės diegą, pradėjo visi cypiti:

— Žiūrėkit, žiūrėkit! Musų tarpe Ažuolaitis! Stelbkim jį, smaugkim jį! — ir isi savo žaltines galvutes nukreipė linkui Ažuolaičio.

— Na, dabar, tai jau man kaput! — nusiminęs pamanė Ažuolaitis. Itempė visas savo iegas ir styptelėjo vieną, kitą kartą augštyt, bet apsitusieji jį Godolėliai greit į dasivyo, pralenkė ir vėl iš Ažuolaičio iškosi tik trys lapeliai viršūnėje, kurie gožiai kvėpuodami drebėjo, tartum bailės 'rebulės lapai. Godukai gi klykdami džiaučėsi, kad galutinai pasmaugs savo ir savo tėvo priešą—Ažuolo vaiką.

Bet Giliukės diegas, nors ir vargiai, et išskurdo ir užsiliko ir tretiems metams. Iudenį, tarp visos girios pajudavusių godų, jo trys rausvi lapeliai išrodė tarytum epsnos liežuveliai.

Trečiais metais Ažuolaitis jau visa galva buvo aukščiau savo pasmirdusių kaimynų.

Praėjo kiek laiko. Toj vietoj, kame pirna gulėjo į Giliukę įsisriaubusis Godas, augo pačioj stiprumoj, šakotas, kuplus Ažuolas, drąsiai veizdamas į dangų ir žemę visais jos augalais ir medžiais, kurių jis apo karaliumi.

Jo pašaknėmis skurdo kokių tai pageltonavusių, susiraukusių žalių augalėlių.

Vieną kartą atgūžėjo prie Ažuolo linkmų vaikų virtynė. Vieni gėvėjosi gražiū Ažuolu, kiti domėjosi po juo auganciomis igeltusiomis žolėmis. Vieni spėjo, kad tai usiančios riskynės ir prisiskabė bandė valyt, bet paskui ilgai žiaukčiojo, spiaudė, o itį net ir vėmė. Tuomet vaikų vyresnysis raugas-mokytojas paskynė tų žolių ir įsiomėjęs į jas tarė vaikams:

— Draugai! Tai yra išsigimę Velniarėžio, arba Godo augalai. Dabar, musų galyne, jų rasti, tai yra tikra retenybė. Keis jų ekzempliorius viena mokslo ekspedicija užtikio anuomet ant vienos Filipinų salų. Muzejui tai didelė dovana! Atsargiai su visomis šaknimis jūs juos išraukite. Parnešime savo muzejun.

Vaikams pageltonavusius Godo diegus perankiojant, tęsė savo paaiškinimus:

— Tarpe gyvūnų pirma buvo pašėlusio sava. Parazitai, kurie norėjo gyvent kitų gyvenimų syvus besuirbdami, stengė viską paglemšti ir tik vieniems pasaulij viešpaauti. Parazitų gi užpultieji, siurbiamieji r gi norėjo gyventi. Iš to kilo kovą už bujį ir gyvastį. Tos kovos vaisiai dabar mums žinomi ir malonūs.

— Štai ir čia buta kovos tarpe šio, dabar nei dangaus nei žemės nesibijančio Ažuolo ir šių augalėlių—godų.

— Šie smirdanti augalėliai nenustelbė šio, ja tuomet buvusio silpno, Ažuolo. Bet dabar jie jau senai yra po jo kojų, o jis puikus, galingas, gražus, kelia savo galvą aukštyt prie pačios saulės.

Tuo tarpu vaikai galutinai surankiojo ir išrovė su šaknimis visus Velniarėžio arba Godo diegus ir linksmai beklegėdami nužužėjo sau tolyn.

Antras kalbėjo kunigas Bob Ewas iš E. St. Louis, Pasmekė katolikių religija. Griežtai rei-

JUODAŠIMČIAI SIUNTA.

(Tasą nuo 2-ro onal.)

turi duonos, nes dirba tik po vieną ar dvi dienas į savaitę. O moterys darbininkės, negalėdamos pragyventi iš savo uždarbio apatinių drabužių išdirbystė, apskelbė streiką ir streikuoja. O majoras nei žodelio neprisiminė apie streiką. Yra tokių moterų, kurios uždirbo 90 centų į dieną; kad jos turi baidaujančiai gyventi su tokia alga, tai majorui negalvoj. Dirbtuvė yra prastos darbo sąlygos, prastas oras ir neapsakomai daug dulkių, o ventiliacijos nėra; del tos priežasties daug merginų ir moterų susirgo džiova ir mirė. Bet majorui tas nepaieina.

Kompanija, matydama, kad moterys solidariskai streikuoja, pasiūkė unijos komitetą ir pareiškė: jei negrįšite į darbą toms pačioms sąlygomis ir ta pačia mokesim, tai darbo visai neteksite — kompanija išves dirbtuvę. Mat, tuomi manė nu-gūzdinti streikieres. Bet moterys vienbalsiai nutarė nepasiduoti ir atmetė kompanijos reikalavimą. Toliau atsirado išvyrų manierių ir bizierių provokatorių, kurie pradėjo moteris demoralizuoti, kurstyti grįžti darban. Nekuriuos pradėjo pri-tarti demoralizatoriams.

Pažangesnės moterys parsikvietė restoranų ir viesbučių darbininkų unijos organizatorę, kuri kalbėjo "Darbo Dienoj". Liepė streikierėms laikytis vienybės; nurodė, kad kompanija tik gaudina darbininkes išvežti dirbtuvės. Kur jie ją vė? Juk tai daug pinigų kainuoja. Davė vėjo demoralizatoriams. Sakė, kad Collinsvilles darbininkai yra unijistai ant 100 nušimčių ir jie turi streiką remti finansiniai ir moraliai, o ne demoralizuoti.

Kalbėjo iš eilės J. Roben, vice prezidentas U.M.W. of A. 5 Distrikto (lietujių anglių). Jis pagyrė Lewis'ą ir pasigyrė, kad jie tinkamai kovoja už darbininkų reikalus. Nors jis yra bernas pardaviko Lewis'o, bet kuomet užbaigė kalbėt — daugelis darbininkų jam plojo.

Toliaus kalbėjo manierių unijos 12 Distrikto advokatas C. McDonald. Jis nurodė, kad Amerikos darbininkai nepajazta savo reikalų; kad unijistai mažai supranta, kas tai yra unija. Sakė, jei jūs suprastumėte prasmę unijos, tai jūs turėtumėte vieną didelę uniją. Jūs turite suvienyti darbininkų frontą prieš suvienytą frontą darbdavus. Jei jūs savo spēkas drūciai suvienytumėte, tuomet ir aš galėčiau prieš teisėjus ginti jūsų reikalus drąsiai.

Tai taip unijistai darbininkai apvaikščiojo "Darbo Dieną".

Dabar pažiūrėkime kokias pasekmes turėjo darbininkų priešai K.K.K. ir kiek darbininkų žmonių supranta savo reikalus. Ku Klux Klan piknike ir apvaikščiojime dalyvavo 15,000 žmonių. Prisirašė naujų narių (daugiausiai unijistų darbininkų) 600 vyrų ir 500 moterų. Per dvi mylias buvo nustatyta automobilių; specialiai karai ejo kas 15 minutų. 500 K.K.K. uniformoj pasirengę stovėjo sargyboj ir praleidinėjo žmones į mišką. Leido visokias ugnis; degino kryžius. Turėjo valgytų ir gėrimų.

Pirmas kalbėtojas H. W. Evans, vedėjas visos ceremonijos, išniekino visas sveitinkalbes mokyklas; davė vėjo ir valdžiai už leidimą egzistuoti tokioms mokykloms. Pasmekė valdžią už leidimą ateivių į Ameriką, išniekines ateivius, griežtai reikalavo uždrausti ateiviams slųsti pinigų į savo šalis giminėms. Pasmekė valdžią už Carnegie, Pa., nuotilį, kad neapsaugojo Ku Klux Klaną.

Antras kalbėjo kunigas Bob Ewas iš E. St. Louis, Pasmekė katolikių religija. Griežtai rei-

kalavo išvalyti klebonijas ir klioštorius. Sakė, tai didžiausias supuvimas yra už klioštorių ir klebonijų sienų. Pasmekė negrus, degindarius; kelis Jungtinių Valstijų kongresmanus ir patį prezidentą. Išgyrė Illinois valstijos legislaturuos narius, primindamas, kad nekurię legislaturuos nariai dalyvauja šiame susirinkime. Biskį užsiupolė ant Washingtono nekurių valdinin-

(Tasą ant 6-to pusl.)

NORTH GERMAN LLOYD
Laivas kas savaitę į **LIETUVĄ** IS NEW YORKO I BREMEN.

Su nauju ir puikiausiu laivu "C O L U M B U S" didžiausias vokiečių garlaivis su atskiru kajutu (laisymais, Pulkiausi (laisymai) trečios klasės) keliauninkams. Pasmekė, uždarytos kajutos su 2 ir keturiom lovom. Dėl laivakortėjų kreipkitės pas vietinius agentus, arba: **NORTH GERMAN LLOYD,** 14-16 Pearl st. New York

Tel. Stagg 9448
Tel. Stagg 1750

PETRAS MACYS
Automobilių Mokykla

ANT GRAHAM AVENUE
Kampas Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Jeigu jus norite padaryti gerą ir patikimą automobilį, tai mokytis automobilių amatų pas mus. Mes ju išmokysime sferiu ant visokių automobilių trumpa laika. Kam jums eiti pas sveitinaudius mokintis, kad jūs galite atėti pas lietuvius ir išmokinti.

Taipgi parsamdom automobilių vėseljoms, krikštynoms ir šaip. pasvažinėjimams.

Phone: Cynre 3680

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Puikiausią UZEIGĄ

gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užšimul. Atvažiuosite į East New York, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas

OSVALDĄ KIBURĮ
458 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pigesniais kainais negu kur kitur dabariniame laike.
M. A. KISHON, Aptiekos Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., —DETROIT.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER "LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIU

Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas priduos teisingą ir aiškų adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdyimų.

"Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Litais ir Doleriais žė: miausiu dienos kursu.

Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu:

LAISVĖ
16 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 3878

DYKAI 20 dienų Išmėginimas Gydymas

Skilvio Kliuties, Nesveikų Kepenų, Nėvėkiančių Vidurių ir Vidurių Užkietėjimo.

Šitas vaistas veikia taip greitai, kad gerą jo veikimą gali pajaukti į kelioms dienoms po to, kai pradėsite vartoti. Šitas vaistas yra nepavojingas ir netoksiškas. Jis veikia greitai ir efektyviai. Jis padeda išvalyti žarnyną ir padeda išvengti vidurių užkietėjimo. Jis padeda išvengti vidurių užkietėjimo. Jis padeda išvengti vidurių užkietėjimo.

Šitas stebulingas vaistas yra Nuga-Tone. Tūkstantai vyrų ir moterų per jį apturėjo gerą sveikatą, padidino stiprumą, atgaivino energiją, lajo didesnę šilumą. Nuga-Tone padeda išvengti vidurių užkietėjimo, padeda išvengti vidurių užkietėjimo, padeda išvengti vidurių užkietėjimo.

Kas tik skaltis šitą privalo šandieną pripildyti Kupona šandieną. Nuga-Tone padeda išvengti vidurių užkietėjimo, padeda išvengti vidurių užkietėjimo, padeda išvengti vidurių užkietėjimo.

PRISIŪSK ŠITĄ KUPONĄ SIANDIEN.
NATIONAL LABORATORY, DEPT. LE-3 -1018 S. Wash. Ave., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI—Čia įdėtu šitą kuponą į pakuotę Nuga-Tone'o. Jis padeda išvengti vidurių užkietėjimo, padeda išvengti vidurių užkietėjimo, padeda išvengti vidurių užkietėjimo.

Vardas ir Pavardė: _____
Gatvė ir numeris: _____
arba R. F. D. _____
Miestas: _____ Valstija: _____

AR ATSIMENATĖ JUS SAVO GIMTINĖ ŠALĮ, PLAČIUS LAUKUS, MYLIMĄ MUZIKĄ IR DAINAS

Beabejonės jus norėtumet persikelti ten nors ant valandelės ir pasimatyti su savo senais draugais ir draugėmis. Jeigu jus nemokate grajiti, tai ant jos yra labai lengva išmokti lietuviški šokiai ir dainos.

Idant supažindinus jus su šiuo mūsų puikiausiu instrumentu, tai mes prisiūsime tą didelę, 24 klavišų Armoniką TIK UŽ \$18.25.

Reikia atsiminti, kad mes lengvai galime jas parduoti už \$25.00. Bet mes norime, kad jus ir savo draugams pasakytumet, kad ir jie nusipirktų užtaigi mes ir parduodame jums už pusę kainos.

Prisiūsikite mums rankpinigių \$5.00, o likusius užmokėsite atsiimdami Armoniką, kurią mes pasiūsime C. O. D., gerai supakuotą ir apdraustą.

A. R. BOGIN Inc. 7 West 42nd St., NEW YORK, N.Y.

(Tas nuo 4-to pusl.)
bet pastebėjo, jog tenai randa "tikrą" amerikoną.
Valdžia nieko priešingo nesako prieš K.K.K., bet priešingai, davę šeritus ir apie 300 gerai apginkluotų detektyvų, apsirėdusių civiliai.
Ant rytojaus katalikų kunigas Marks aplaikė laiška su K. K. K. parašu. Laišką pasakytą, kad "tevelis" apsišvėtė arba ap-

leisti Collinsville, Mat, "tėvelis" sakosi, jog jis gyvena su seseria. "Kukluksams", matyt, toks jo gyvenimas nepatinka.
ADPLS. 7 kp. rengia Collinsville rodymą naujų krutamy paviekslų apie Sovietų Rusiją. Bus rodomi spalio mėnesį. Paviekslai puikiai atvaizduoja dabartinę padėtį Rusijoje. Visi juos matykite.
Sėskupis.

Gyvų Nabašnikų Miestukai - Harrison ir Kearney, N. J.

Šie du miestukai randasi šone Newarko. Pasiruošę upė skiria juo nuo Newarko. Abu upės krantai nustatyti dirbtuvėmis; dirbtuvių daugiausia yra geležinių. Darbai sunkūs, ypatingai geležinėse. Darbininkai neorganizuoti. Paprastas darbininkas gauna nuo 30 iki 40 centų į valandą; mechanikai gauna nuo 60 iki 70 centų į valandą.
Šiuo laiku bedarbių skaičius pradėjo žymiai augti. Nekurios dirbtuvės nepradeda dirbti po vasaros "vakacijų". Kitos žymiai pradeda atleidinėti darbininkus. Kurį dirbtuvė dar kiek darbininkų priima, tai prie jos kas rytas stovi po kelis šimtus darbininkų, norinčių parduoti savo spēką.
Lietuvių šiuose miestukuose gyvena pusėtinai skaičius — apie porą tūkstančių. Yra keturios pašelpinės draugijos, du chorai ir ALDLD. Kuopa. Veiklos silpnos. Žmonės nieko neveikia; gyvena kaip gyvi nabašnikai.
Keletas metų atgal, nekurie draugai gana darbštūs buvo buvusiojo socialistų kuopoj. O dabar tie žmonės tapo aukomis "bulvinio sirupo". Bet dar jie save skaitosi "pirmieiviais".
Pereitą pavasarį keturios pirmieivios draugijos buvo surengusios prakalbas. ALDLD, 136 kp. nutarė vėl kviesti draugijas bendrai surengti prakalbą ir pradėti daugiau veikti.
Draugai harrisoniečiai, mums yra gėda taip apsieilėti. Keli metai atgal, visa apielinkė girdejo apie harrisoniečių veikimą, o dabar niekas apie mus nežino.
Naujas.

kunigas pasakyti tiesos, jog bolševikai tapo išvaryti iš Lietuvos su didėle pagelbine spēka vokiečių bermontininkų ir kolčakininkų. Nedrįso, matomai, delto, idant nesumažinus garbės lietuviškiems "karžygiams". Pasakoją ponas Kunigas, tankiai pridėdamas "panie", tokias nešamones, kad ir maži vaikai vargiai priimtų jo prakalbą už tiesą.
Iškalbą tas žmogus turi gana prastą, sakinių nesuriša; žodžius kartais taip sutankina, kad ir suprast sunku. Daugelis parapijonų sako, jog mažai kunigėlio kalbą suprast. O, betgi, klerikaluose tas žmogus rokuojamas vienu iš gabesniųjų, kad net ir atstovu Amerikon tapo atsiųstas.
Sumažėjo Darbai.
Endicott-Johnson čeverių kompanijos dirbtuvėse sumažėjo darbas. Jau kelinta savaitė, kaip didelė didžiama darbininkų dirba tik 4 dienas savaitėje. Kompanija prilipino prie laikrodžių tam tikrus pranešimus, kuriuose patariama darbininkams taupyti pinigų, nes nežinia kaip greitai atsiras daugiau darbo, kad galėjus vėl pilną laiką dirbti.
Es—Dže.

BOSTONO IR APIELINKĖS ŽINIOS

MARGUMYNAI

LAWRENCE, MASS. — 1 d. rugs., ant Common gatvės kluokas S. Lucino tapo perdurtas peiliu žemiau širdies. Perdarimas nėra labai pavojingas, nes S. Lucino jau sugrįžo iš ligonbuoio. Policija įsiekė kaltininko, bet nesurandą.
4 d. rugs. A. Meilis tapo nužudytas pasimokėti 100 dol. už naująjį revolverio be leidimo. Vėliau buvo skystas už girtumą.
Kitas, W. Mellan, tapo nužudytas už tą patį dalyką 25 dol. Irgi buvo girtas.

d. J. Joramską pardavinėti dienraščio šerius ir užrašinėti dienraštį.
Taipgi svarstydama kuopos reikalus, išrinko kuopos literatūros agentą, d. St. Penkauską. Taipgi, dabar visos redakcijos ir kiti kokiais nors reikalais, kreipkitės žemiau nurodytu adresu. Redakcijos siųskite blankas kuopos greičiausia, nes tai yra darbus draugas ir jis atliks savo užduotį. Gyvendamas Nashua, N. H. jis daug tam pasidarbavo jo adresu: St. Penkauskas, Sta. 12, Box 381, Lawrence, Mass.
L. K. Bivras.

APSIVĖDĖ

WORCESTER, MASS. — 3 d. rugsėjo apsišvėdė d. V. Tumanis su N. Baravikiute. Šliužė emė civilį. Linkėtina geros kloties jaunai porai.
Abu yra Aido choro nariai. Drg. V. Tumanis yra gana rimtas vyrukas, už tai turi daug draugų. Kitokiose draugijose mažai dalyvauja, išskyrant Aido chorą. Nuo pat atvažiavimo į Worcesterį, apie penki metai tam atgal, stoji į Aido chorą, kuriame ir dabar dalyvauja be jokių pertraukų. Tai yra vienas iš geriausių dainininkų Aido choro. Taip pat yra patarnavęs gana daug kitų draugijų vakaruose, užpildydamas dalį programos be jokių atlyginimų, už ką reikia jam tarti aciu.
Drg. N. Baravikiute gana rimta mergaitė, kuri taipgi prigulėjo prie Aido choro per tulą laiką. Vakare, prieš vestuves, sukvietė savo artimesnius draugus, gražiai parvešino, pasikalbėjo ir visi linkėdami geros kloties jaunavedžiams, gražiai išsiskirstė. O draugai Tumaniai po vestuvių išvažiavo ant medaus mėnesio.
Vestuvėse Buvęs.

CAMBRIDGE, MASS.

ALDLD. 8 Kp. Narių Atydai. Kuopos susirinkimas įvyks 26 d. rugsėjo, 7:30 val. vakare, po No. 40 Prospect St.
Draugės ir draugai, visi malonėkite atsilankyti ant šio susirinkimo. Turėsimė aptarti daug svarbių reikalų. Kurie dar neatsiėmė knygų už šiuos metus, tai šiame susirinkime atsilinkite. Oras atvėso, tai reikia sukursti prie veikimo. Turime pradėti rūpintis agitacijos mėnesiu.
Būkite visi susirinkime.
Sekretorius.

DIDELIS IŠVAŽIAVIMAS DAINŲ, PRAKALBŲ, ŠOKIAI

RENGIA SLA. NEW YORKO IR NEW JERSEY VALST APSKR. Nedėlioje, 16 d. Rugsėjo-Sept., 1923
FELDMAN'S QUEENS COUNTY PARKE
GARRISON AVE., ant Grand St., MASPETH, L. I.
PRADŽIA 12 VAL. DIENĄ. (ŽANGA 50 CENTŲ YPATAI)
Gerbiami lietuviai! Kadangi šis išvažiavimas bus vienas iš geriausių progų susipažinti su kitu kolonijū žmonėmis, kurių čia daug bus privažiavę iš visų paminėtų valstijų, ir kadangi apard, to bus dainų, kurias išpildys pakviesti chorai: Operetas ir Aido, taipgi solistai net iš kitų kolonijū, kaip p. D. Petručionis ir Elizabeth, N. J. ir kiti. Kalbės pp. J. O. Širvydas, S. E. Vitaitis ir J. Bovinas. Taipgi bus puiki muzika p. Retkėvičiaus.
Todel nei vienas lietuvis ir lietuvaitė nepraleiskite šios puikios progos susipažinti, pasiklausyt kalbų, pasigėrėt dainėlemis, pasidokti ir tyru oru pakvėpuoti. VISI, KAS GYVAS IŠVAŽIAVIMA.
Visus širdingai kviečia N.Y. ir N.J. SLA. APSKR. RENGIMŲ KOM. P. S.—Kaip važinoti kelrodais: Važiuojant iš Williamsburgo imkite Grand St. kars, važiuokite iki Garrison Ave., išlipę eikite po dešinė. Važiuojant iš Central Brooklyn imkite Flushing Ave. kars; ir važiuokite taipgi iki Garrison Ave., išlipę eikite po kairę. Kitų vietų Lietuviai važiuokite per Williamsburgo tiltą ir čia ant Plaza gausite Grand Street kars.

LIETUVIŠKA VALGYKLA LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST. Brooklyn, N. Y.
"Laisvės" Name
Gamina Lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Geras maistas ir mandagus patarnavimas. Kviečiame visus atsilankyti.
A. VELLICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

ANT PARDAVIMO
Turiu daug visokių namų, mūrinių, medinių, cementinių, naujų ir senų, didelių ir mažų, pigių ir brangių visuose kraštuose: Brooklyn, New York, Maspeth, East New York, Ridgewood, Jamaica ir Richmond Hill ir dar kitur, visur. Taipgi turiu ant pardavimo visokių farmų, lotų ir biznių. Mūsų dalykų pirkėjai ir pardavėjai, melžiu atėiti pas mane:
PAUL J. KYRIUS
REAL ESTATE BROKER
138 Union Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 5926

LIETUVIŠKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Prie palangės ant parikalavimo diena ir nakti, taipgi ir nedidelėmis, darba atlieku atsakanti už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

LIETUVIŠKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Prie palangės ant parikalavimo diena ir nakti, taipgi ir nedidelėmis, darba atlieku atsakanti už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

LIETUVIŠKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Prie palangės ant parikalavimo diena ir nakti, taipgi ir nedidelėmis, darba atlieku atsakanti už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

LIETUVIŠKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Prie palangės ant parikalavimo diena ir nakti, taipgi ir nedidelėmis, darba atlieku atsakanti už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

LIETUVIŠKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Prie palangės ant parikalavimo diena ir nakti, taipgi ir nedidelėmis, darba atlieku atsakanti už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

LIETUVIŠKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Prie palangės ant parikalavimo diena ir nakti, taipgi ir nedidelėmis, darba atlieku atsakanti už prieinamą kainą.
30 STAGG STREET Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 6731

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ
(inkstu, puslėse, prostatėse ir t.t.)
SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS
Dr. ZINS išgydo visokias chroliškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.
MOTERYS! VYRAI!
Išegzaminuojame Dykai
Zmonės, kurie serga nosilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pašalinta ir sveikata sugrįžta. Ateikit ir reikalaukite išegzaminuoti veltai. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotam per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulgy Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujo iširkinimai.
Dr. ZINS
110 EAST 16th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popietę.

JEIGU NORITE KAD JŪS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVEJĖ".
SUGEDĖ GANTYS — SUJURS SVEIKATA
Išegzaminuok Dykai. Savo darbą garantuojame. Taisome ant išmoskėsi.
DR. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampos Haveueyer)
Antras ofisas: 182 Flatbush Ave.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMU?
Ar esi užtikrintas, kad skiniai, kuriuos nešioji, yra atitinkanti tavo akim?
PERSITIKRINTI. ATEIK PAS MEDOFF OPTICAL CO.
830 Manhattan Avenue BROOKLYN, N. Y.
Valandos: Nuo 10 ryto iki 8:30 vakare. (Priešais Greenpoint Teatru)
Telephone: Greenpoint 4086

JUSŲ PATRUKIMO DIRŽAS
AR YRA GERAI PRITAIKYTS?
AR JIS YRA SAUGUS IR PARANKUS
Jūs sveikata, jūsų linksmas gyvenimas, priklausoma nuo gerai pritaikyto patrūkimo diržo. Klekviens mūsų aprūkimo diržų yra pritaikyti per gerai išlavintus ir patyrusius ekspertus (vyrų ar moterų), kurie tikrai žino, ką reikia daryti. Apsižiūrėk pats save—tūrėk del savęs geriausia apsaugą už nedidelius pinigus.
GEO. J. YOUNG, INC.
ISDIRBEJAI GERIAUSIŲ ŽMOGAUS SVEIKATAI DIRŽŲ Pusiaus robinės panciaikos, diržai, sveikatos apsaugojimui korsetai, geležiniai paramčiai del skaudančių kojų, visokie sergantiem reikalingi daiktai, negalintiem vaikščioti kėdėmis ir kėdėmis pasidavoda ir pasirandavoja.
850 Broadway Telephone Pulaski 6160—2194
Skyrius: 325 — 9th Street, netoli 5th Ave., Brooklyn, N. Y.

GERAS PATARIMAS
Dabokitės nuo šalčių. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atneša sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grąba nuvarė. Todel, kada pagautant šaltį, neimkit vaistus, kurie da neįtūrinėti, ale pamikit visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urbonų Milteliai) nuo šalčio, kurie tūkstakūstias pralinio šaltį ir apgynė nuo didesnių ligų. Prekė 75 centai už baksiuką.
Kitas žmogaus didelis naikytojas, tai yra vidurių užkietėjimas. Tas netik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visa sistema nusilpnina, per ką atidaro duris žmogaus kūn del visokių kitų ligų.
Vartokit Urban Lax Tabs, o jūs kūnas ir protas bus visada lengvas, čystas ir sveikas. Prekė 25 centai už baksiuką.
F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 1411.

JEIGU JUS KENČIATE
Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nesveikumo, inkstų arba puslės neaugumo, Reumatizmo, tū visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteikiu geriausias patarimus ir gydymą būdas iš mano 40 metų patyrimo ir iš metų praktikavimo didžiausiose ligonbuoiose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymu atėsis jums tik 10 dolerių.
Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama.
Ofiso valandos: nuo 10 iki 12 ryto iki 6:30 vakare.
Nedėliomis: nuo 10 iki 12 ryto iki 1 val. po pietų.
ANDREW EGAN, M. D.
168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., New York

GRABOR IAI-UNDERTAKERS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA
Jeigu jūs norite padaryti lengvesni ir geresni pragyvenimą, tai mokinkitės automobilias amato gerą lietuvijokį mokytoją, kur po vadovystės instruktorij galite per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir pataisyti visokių sistemų automobilius, trokus, taipgi ir Fordą.
MES GARANTUOJAME SOFERIO LAISVIUS
Taipgi sujieskom kiekvienam mokiniui vieta, nes mes surūši su employment ofisu ir turim laisvius.
Mūsų adresas:
Automobile School
726 LEXINGTON AVE. arti 59th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydytojas visokias ligas) IR CHIRURGAS (daro visokias operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
Perkame ir parduodame naujus ir antrrankius rakandus. Puikiausia aptaisome visokias kedes ir sofas taip kad iš senų pasidaro naujos. Nupalūšojame ir nuvalūšojame visokius rakandus.
Reikalui esant visuomet kreipkitės:
FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN
Tarp Lorimer ir Union Ave.

20 amžiaus išradimas.
Antanas Valutkevičius, Lietuvis aptiektorius, išrado Galingą Mostį, kuri patalengvina visus skausmus ir gelimus, vis tiek, kokie būtų tie skausmai ir kaip žmogų beglyti ar beskaudę. GALINGA MOSTIS patariam vartoti nuo REUMATIZMO, NEURALGIJOS, STRENUŲ SKAUDEJIMO
Nuo nikstėjimo, sąnarių išsilukimo, raumenų skaudėjimo, sąnarių skausmo, strėnų gelimo, kaklo sustingimo, krutinės slogų; taip pat nuo kosulio ir šalčio; nuo skausmų ir uždegimo, paimančių iš priekasties šalto čiongo (oro traukimo), drėgnumo ir t.t. Šiork 60 c. už dėžutę šio adresu.
WALLACE'S LABORATORY
15 Intervale St., Broekton, Mass.
Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA
GRABORIUS-UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir šiaip, pasivažinėjimams.
231 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

DR. J. T. VITKUS
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

Telephone Stagg 1099.
The Morrell Street BATHS
Puikiausios Rusiškos, Rumuniškos ir Turkiškos
MAUDYNĖS
Taipgi yra įtaisytos puikios ir didelės vonios ir laidi. ATVIROS DIENA IR NAKTĮ.
29—31 Morrell Street Netoli Flushing Ave. BROOKLYN, N. Y.
Utarininkai vien tik del moterų.
Naujas savininkas M. Teitelbaum.

Rugs., 1923.
Aptiekos
Ilima pirkti visą dabartinį laiką.
—DETROIT.
LIETUVON
IO SKYRIU
KLYN, N. Y.
nu Ismegina Gydymas
Kepenų, Nevė Uzkietėjimo.
SIANDIEN.
JUS LAUKIUS.

VIETINĖS ŽINIOS

Ši Vakarą Ateities Ziedo Vakarėlis.

Ateities Ziedo Vaikų Draugijėle rengia šį vakarą vakarėli...

Paskutinis Puikus Piknikas.

Ivyks Rytų — Nepamirškite. SLA. apskrėčiai New Yorko ir New Jersey valstijų rengia...

Bosų Organas "Vienybė" Pasitarnauja "Skebsapėms".

Kuomet tik primeni "Vienybė" tikrąjį jos vardą ir idealą, tai ji rėkia, kaip sena boba gumbu...

Iš paviršiaus žiūrint atrodo, kad ji jų "nemyli", bet giliau pažūrėjus matai, kaip yla išlenda iš maišo. Pavyzdžiui, "V." No. 72 tilpo pranešimas apie visiem gerai žinomą Briedžių dirbtuvę; rašoma, kad ten atsilankė kokie svečiai, kad ten buvė visko ir tt. Salė to straipsnio deda kilą strapšną ir visą jį pašvenčia koliojimui komunistų ir "Laisvės". Bet pritrūkų lygsvaros, rašydama apie Bubnio ir Buivudo bylinėjimąsi, apie Buivudą rašo: "Buivudas, vietoje savo drąsų kumštį parodyti prieš skebinės šapas, naudoja jį ant ramaus SLA, nario, kad tas ne už bolševikus balsavo".

Čion aiškiausia provokacija prieš d. Buivudą. Kuomet Buivudas 4 d. rugsėjo tapo areštuotas ir yra kaltinamas už tai, būk jis dalyvavęs užpuolime ant Briedžių skebaracijos, tai "Vienybė", kaip ji save persistato geriausia "kovotoja" prieš "skebsapės", 6 d. rugsėjo pareiškia: Buivudas nekovoja prieš skebinės šapas. Biauresnės provokacijos būti negali. Jeigu tu nori, Buivude, prisipažinti dabar "V." kaip kovojai ir eik kalėjimam, o jei ne, tai tave "V." skaltys "prastu žmogumi" ir "ne kovotoju" prieš "skebsapės". Tai bent tokia "Vienybės" logika.

Juk tokis užmetimas Buivudui tokiam momente, tai aiškūs pasitaravimas Briedžiam. Bet, kad nudavus, jog ir jie "kovotojai", tai pirmiausia višokius nepasisekimus 54 lokale suverčia ant komunistų ir "Laisvės", kad visame tame pastarieji kalti, o "V." ir jos šalininkai esą tikri "patriotai" ir lietuvių darbininkų "gelbėtojai". Bet per savo tajį išgverimą, gerbiamį viengėdį nemato, kaip jie pasisako tikrai kas jie tokie. "Mes visados stovėjome", rašo "Vienybės" redaktorius ir stovėsime, kad biznis yra biznis, ir kad visados reikia remti iš visų spėkų savus tautiečius, kad jie laisvėty ekonomijoje". Juk jau čia jokių komentarų nereikia. Aiški, kam jie Buivudui prikiša provokatorišką pasiūlinimą "skebus mušti". Tai jau tam, kad savam tautiečiui patarnavus, — tokiam Briedžiui. Kuomet "Vienybė" sako, kad reikia remti savuosius biznierių, tai tą ir daro dabartiniam momente; kuomet čia kova su

Briedžių, "skebaracija". Iš paviršiaus žiūrint rodo, kad ji jų "nekenčia", bet tikrenybė remia juos iš visų spėkų. Jei neremtu, tai Buivudo neprovokotų bylos laike.

Niekol geresnio nuo "V." laukti negalima; ji kaip bosų organas pildo jų pareigas. Juk reikia pasakyti tiesą, kad tultietuviški kontraktoriai jau seniai laukia griuvant unijos, bet, ot, toji nelaimė, kad jie pirmiau sugriūna su bizniu, negu sulaukia unijos sugriuvimo.

Zinoma, ne visi jie tokie yra užsispyrėliai, bet didžiumoj tokie atkaklūs, kad del menko dalykėlio šoka prieš darbininkų organizaciją. Bet jiems toji būdo, kad dar jie nestiprus "toje ekonomijoje". O jeigu jie būtų stiprus ekonomijoje, kaip "V." nori juos sustiprinti, tai unijistai jį jais negalėty nei "rėdos" gauti. Būtų dang streikų, lokautų ir daugiau panašių dalykų, ko vienybiečiai trokšta. O reikia suprasti, kad "vienybiečiai" nori "open shop" sistemos.

Prisimenat, gerbiamieji, kaip jūs rašėte, kad Amalgamėty unija, tai tik žydų unija, o lietuviams "geriausia" išėty, tai susitverti daug "skebaracijų". Kas ir prigėlbėjo priorganizuoti tų "skebaracijų", jei ne jūs, broliai, iš "Vienybės" pastogės? Dar to negana. Dabar neva nuodate, jog einat "prieš jas", bet pasigilinus į jų burnojimus aiškiai matosi, kad ir šiandien dar tuos šašus norite ant unijistų sprando palaikyti. Bet darbininkai jau praregėjo ir mato jus, kurlink einate, ponuli. Kiekvienas kriaučius su pasipiktinimu žiūri į jus, o jūsų leidžiamam autskariui vieta pas kriaučius tik..

Toliau "V." bando mane įtikinti, kad ji Dr. Graičiuno neginant. Ir ve kaip rašo: "Lietuviams profesionalams visados vertėty labiau stovėti už darbininkus, suprāntama tada, kada darbininkų reikalavimai yra pamatuoti ir teisėti". Bet mes jus ir jūsų Graičiuną žinome, kad jie niekuomet nepripažins darbininkų reikalavimus teisėtai ir pamatuotai. Kaip jūs, vienybiečiai, pasitarnaujate išradami būdus "skebaracijoms", tai taip randate būdų ir neteisėtai padaryti darbininkų reikalavimus. Kaipgi bus teisėti reikalavimai Chicagos Shane kompanijos darbininkų, kurie kovoja už savo būvio pagerinimą. Ten dirba Graičiuno sūnus, o juk jūs "V." No. 58 patys pasakot, kad "tėvas nekaltas skebavime, nes jis vaikus labai myli". Bet kad pridengtų savo murzę, tai bandote kreipti dalyką ir teisintis prieš visuomenę.

Po galu, jau jeigu neginate Dr. Graičiuno, tai kodel p. J. O. Širvydas nepaduoda skundo į S. L.A., idant iš ten streiklaūžį vadas būtų prašalintas? Bimbo prašalint už prakalbą, pasakytą prieš karą bonus; Buivudą norėjot prašalint už Bubnio pastumėjimą nuo savės, tai kodel to tikro darbininkų klasės priešo neprasalinti? Juk širvydai moka puikiausius skūndus paduoti, tai kodel, gerbiamieji, snaudžiate? Orelis.

Suareštavo Moterį ir Keturis Vyrus.

Serėdos vakare suareštavo moterį ir keturis vyrus ju pačiuose namuose, 202 West 81 gatvės. Jie tuo laiku "virė" ant pečiaus opijum; artį turėjo pasidėję du užtaisytus revolverius. Visi suareštuoti tapo sulauktyti po \$10,000 kaucija. Jie kaltinami apilėšime Sheffield Farms Dairy Kompanijos dviejų pasiūntinų, nuo kurių atėmė 1,800 dol.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

MASPETH. — Lyros Choro ekras praktikos įvykis utarnike, 18 rugsėjo, 1923. Pradžia 8 val vakarą. Todel visi dainininkai susirinkite 8 val vakarą. Maspeth, N. J.

PRANEŠIMAI IS KITUR

LIETUVIŠKA UZEIGA. Skanus gerimaj ir užkandžiū. Kviečiame atsilankyti. P. Gvazdaitis ir M. Paulauskas 67 MADISON ST., NEWARK, N. J. (218-223)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Petronės Šimkutės-Muškauskienės. Girdėjau, kad gyvena New York, N. Y. Turu svarbų reikalą, meliūsiu atsiskauti arba žinanči praneškite. V. Bagdon 945 Broad St., Hartford, Conn. (220-221)

PARDAVIMAI

Parsiūduo 4 ruma rakandai. Taipgalima pigiai randuoti geri ruma. Dasižinoti apie tai saliuo 212 Berry St., Cor. No. 3rd St., Brooklyn. (218-224)

PARSIDUODA

Flatbush — 2 kėlmynų medinis namas; kaina \$6,400, įmokėti \$2,300. C. Broklyn — 4 kėlmynų ir viena krautuvė, 2 namukai. Mėnesinė randa \$128; kaina \$7,000. Puikus 30 kambarių, 6 kėlmynų, baltų plytų namas, netoli Eastern Parkway gatvės; elektra, gasas, maudytnės, telefonas; kaina \$17,500.

Williamsburg — 12 kėlmynų, 2 namai, baltų plytų ir medinis. Saliuos ir 2 štorai. Žemė 50 pėdų pločio ir 100 pėdų ilgio. Randos neša \$450 per mėnesį. Kaina \$35,000.

Taipgi turime namų su restoranais, saliuosais ir kitokiomis krautuvėm. Turime ūkių Connecticut, New Jersey ir ant Long Island. Visi norinti mandagus ir gero patarnavimo kreipkitės pas mus. Taipgi mes priimam namų taisymo darbą. Pataisom medį, pleisterį, popieruojam ir grajuojam. Darbas atliekamas gerai per patyrusius darbininkus. Su žemė ir namų pirkimo, pardavimo, išsardavojimo ar taisymo reikalais kreipkitės.

Petrauskas, Tamsonas ir Endziulis REAL ESTATE 443 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 9066. (210-221)

PARSIDUODA NAMAI

Maspeth — nauji mūriniai dviejų kėlmynų namai, paliuosuoti nuo takų mokėjimo, ant Bittman St., prie Grand St. Corona, Flushing Ave. ir Grand St. karai daveja prie ant Bittman St. Lutheran Cemetery karas iš Long Island City taipgi priveža prie Grand St., netoli nuo Bittman St. Kaina \$6,000; pirmas morkadziūis Title Guaratee and Trust Komp. Suvesta miesto "sewer pipes". Namai su naujausiais įtaisymais, šilumos, elektra, parkot grindys, garažiai del dviejų automobilių. Galima matyt kiekvieną dieną. FRANKTONE BUILDING CO., Inc. Anthony Michael, Pres. 8 Proctos St., Middle Village, L. I. Telephone Lafayette 1729, arba ten kur namai parsiūduo. (218-224)

Parsiūduo grosernė ir delkatesen krautuvė. Vieta labai gera; apgyventa lietuviams, lenkais ir kitoms tautoms. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Kas norėtumėt įsigyti gerą biznį, tai kreipkitės šiuo adresu: 552 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. (218-224)

Parsiūduo saliuosus ir restoranus. Vieta labai gera ir biznis išdirbtas. Priešastis patarnavimas — savininkas turi kita biznį. Listas yra ant 5 metų. Kas panorėty tai galėty pirkti ir su visu namu. Randos \$125.00 už visą namą, gyventojai sumoka \$83.00, o ilkusius \$42.00 reikia užsimokėti tam, kuris laiko restoraną ir saliuoną. Yra ir garažius. Norinti pirkt kreipkitės šiuo adresu: 159 West St., Brooklyn, N. Y. Greenpoint. (218-224)

Parsiūduo kėndžių štoras, labai gerų vietoj, prie didelės dirbtuvės, biznis eina gerai. Pardavimo priežastis sužinote ant vieto. Atsilaukit po No. 263 Kent Ave., Brooklyn, N. Y. (220-221)

Parsiūduo "Stationary" ir Ice Cream štoras, labai gerų vietoj, biznis išdirbtas. Gera proga pirkti. Prie štoro yra 5 kambariai gyvenimui, randos tik \$30. Atsilaukit po No. 225 First St., Elizabeth, N. J. (220-221)

Parsiūduo krautuvė kėndžių, cigary, Ice Cream, grosernė, bučernė, knygos, gyduolės, viaskas, kas tik krautuvėj randasi, su visais franklais. Yra 4 kambariai gyvenimui. Biznis išdirbtas per 9 metus. Pardavimo priežastis — manas važiuoti Lietuvos. Kreipkitės laiku del informacijų arba atvažiuokite pasikalbėti. Joseph Deikas 716 N. Main St., Forest City, Pa. (220-221)

Gera Proga Pjiaisi Pirkti Biznį. Parsiūduo muzikališkų instrumentų ir sukėntų daktų krautuvė labai pigiai, nes savininkas priverstas apilėsti šia šalį. Biznis išdirbtas per 8 metus, vieta apgyventa lietuviams, rusiis ir lenkais. Kas nori gali pirkti su namu, rakandais ir visu įtaisymu. Namas kerlinis, mūrinis. Biznis gerai. Del platesnių informacijų kreipkitės pas savininką. W. Garvė 601-3rd Ave., Brooklyn, N. Y. (221-226)

ISSTRANDAVOJA didelis kambarys, šviesus, garu apilėdomas, su visais naujais madais įtaisymais. Gera vieta del vyro ar del jaunavedžių. Matyti galima visada. 18 Brooklyn nuo Atlantic Ave. reikia imti Lefferts Ave. elevatorį ir ilūpti ant Oxford Ave. stoties, pasiti du bloku pirmyn ir pasukti po kairė, — pirmas naujas namas. Pius B. Richmond Hill. 10351-106th St. REIKALINGAS viršjas, kuris nors kiek supranta restauracijos darbą. Darbas nuolatinis geram darbininkui. Atsilaukite greitai. 475 Grand St., Brooklyn, N. J.

REIKALINGA

REIKALINGA mergina namų prižiūrėjimui — gera užmokestis. M. Raine 709 Grand St., Brooklyn, N. Y. (220-222)

Reikalingas geras formiųjų palėrius, atakanti suprantantis tą darbą. Darbas nuolatinis ir užmokestis \$40 į savaitę. Taipgi reikalingas kitas darbininkas, norintis mokytis to darbo. Alga \$20 į savaitę. Atsilaukite greitai. John Wellus 300 Rogers Ave., Brooklyn, N. Y. (220-221)

LIETUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ

Rudenini ateinant visiems reikalingi rudeniniai apavaliai. Taigi, mes esame pasirengę patikti rudens sezoną su geriausių šios šalies išdirbysčių čeverykais naujausios mados. Taipgi laikome visiems žinomus lietuvių išdirbystės čeverykus "OVER GLOBE", kurie yra ypatingo drutumo ir pritaikinti prie kojos. Ypatingai turime gerų čeverykų del vaikų lankančių mokyklas.

MES UŽLAIKOME APAVALUS VYRAMS, MOTERIMS, O YPAČ TURIME GRAŽIŲ MERGINOMS IR VAIKAMS

Kas pas mus atsilankys, tai lengvai galės pasiskirti vienus iš daugelio ir gaus tavorą savo pinigų vertės.

V. Januška ir A. P. Račkauskas 455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. BUVUSIAM "LAISVĖS" NAME.

GERA SKRYBELĖ TAI TIKRA SKRYBELĖ

MANHATTAN SKRYBELES geros, naujausios mados, gerai padarytos ir pritaikytos prie žmogaus veido.

Kaip kiekvienas geras daiktas užganėdina jums ilgesniam laikui, taip ir gera, puiki Manhattan skrybelė užganėdins jums ir pastatys į pirmą vietą. JOS YRA PADARYTOS IS GERIAUSIO TAVORO GERIAUSIAI PATYRUSIŲ DARBININKŲ JOS KAINUOJA TIK \$3.00, \$4.00 IR \$5.00 MANHATTAN HAT STORES 230 GRAND STREET, 479 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

ČEVERYKAI DEL VASAROS

Puikiais vėliausios mados visokios rūšies drutai padaryti Vasariniai ČEVERYKAI: Vyrams Moterims, Vaikams ir Mergaitėms jau dabar randasi mūsų krtuvėse. PILNAI GARANTUOJAME DRUTUMĄ PADARYME PIGIAU PARDUODAME, NEGU KITUR. Reikalui Esant, Prašome Atsilankyti Pas Mus. PROGRESS SHOE CO. LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS: 197 GRAND ST., "Vienybės" Name, Brooklyn, N. Y. 20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I., N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.

Telephone Stagg 3523 JEI NORI TURETI SAVO GERĄ PAVEIKSLA, TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS 499 Grand Street Kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS! Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmokėsite randų kitiems namų savininkams! Ar negali pata gauti randa, kaip ir kiti? Išsigyk savastį! Pirk namą tuojau! Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per vos laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimų, kaip tą galima padaryti. Parduodame namus, kaip Brooklyn, taip ir aplėtinami vertės nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygų. Parduodame LAIVAKORTES LIETUVA IR LIETUVOS. Siūčiame pinigų pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir doviernastis ir palidėjimu notaro. Apraudimas—insurance nuo ogulnė gyvasties ir taip toliau. Ofise valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamomis dienomis. Nedėliomis iki 3 po pietų. Kreipkitės ypatingai ar per laiškus pas Charles Larkey, John Jurevičius ir M. Kazlauskas 470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENAUSIA ISTAIGA) Kėpą geriausių duonų iš ęstų rūgintų miltų. Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skėmį, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siūčiame ir į kitus miestus. Savininkai W. Masiulevičius ir A. Šrupskis 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876.

Tel. Greenpoint 5812 DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS 229 Bedford Ave. Kamp. No. 4th St. BROOKLYN, N. Y. Valandos: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak. Nuo 2 po piet iki 5 val.

J. LEVANDAUŠKAS GRABORIUS 272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y.

DR. C. K. CHERRY'S LIETUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd St. So. Lefferts Ave. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6200. Valandos: nuo 2 iki 8 P. M. Subatomis nuo 10 A. M. iki P. M. Nedėliomis pagal mandagumą.

BE GERŲ DANTŲ Jūs negalite sukratyti gerai maisto. Sveikatos gerumas priklauso nuo jūsų dantų. Dr. Jacob Hollander ir Dr. Henry Braunstein DANTŲ SPECIALISTAI 576 Grand St., Brooklyn Įėjimas iš Lorimer St. Specialistai dantų taisymo ir naujų sudėjim. Darbas garantuotas. Išsėgaminavimas veltui. Žemiausios kainos ir lengvi išmokėjimai.

ROYAL MAIL I IR IS LIETUVOS Ohio Orduna Šitie garlalviai yra nauji ir gerai įtaisyti, pilnai užganėdina koloninikus užtai, kad jie yra dideli ir patogūs. Mandagus patarnavimas su visais parankumais. Užtektinai ir geras maistas yra duodamas per baltal apsiengulius virėjus — šeimynos, moterų ir vaikų galima specialiai patarnavimas. Del platesnių žinių kreipkitės pas vietinį agentą arba tiesiog į THE ROYAL MAIL STEAM POCKET CO. 26 Broadway, New York, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaluoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atsinaujina naujas ir kraulėjas ir sudaro su amėtikontais. Dar-ja be atlieka gerą ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES C. Brooklyn, N. Y.

Kas nuperka čeverykus pas mus syki, — paillėksa mūsų kontuonėrių ant viados.